

Текстуални део

САДРЖАЈ

ДЕО I – ОПШТИ ДЕО

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПЛАНА	1
1.1. Правни и плански основ за израду плана	1
1.2. Обавезе, услови и смернице из плана вишег реда и других докумената значајних за израду плана	2
1.3. Опис обухвата плана са пописом катастарских парцела	9
1.4. Опис постојећег стања	10

ДЕО II – ПЛАНСКИ ДЕО

2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА.....	14
2.1. Концепција уређења подручја плана, планирана детаљна намена површина и објеката са билансом површина	14
2.2. Урбанистички услови за уређење и изградњу површина јавне намене са пописом парцела	16
2.3. Урбанистички услови за уређење и изградњу мреже саобраћајне и комуналне инфраструктуре	18
2.4. Услови за уређење зеленила.....	25
2.5. Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта који је потребан за издавање локацијских услова, односно грађевинске дозволе.....	25
2.6. Услови и мере заштите планом обухваћеног подручја	26
2.7. Мере енергетске ефикасности објеката	55
3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА.....	56
3.1. Локације за које је обавезна израда урбанистичког пројекта и пројекта парцелације, одн. препарцелације	56
3.2. Општи урбанистички услови за парцелацију, регулацију и изградњу	56
4. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА	63
4.1. Примена плана	63
4.2. Израда урбанистичких пројеката	63
4.3. Израда пројекта парцелације и препарцелације	63
4.4. Графички прилози	64
4.5. Прибављање земљишта у јавну својину	64
4.6. Ступање на снагу плана.....	64

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПЛАНА

1.1. Правни и плански основ за израду плана

Правни основ за израду измене Плана детаљне регулације:

- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон, 9/20 и 52/21)
- Правилник о садржини, начину и поступку израде планских докумената („Сл. гласник РС”, бр. 32/19)
- Одлука о изради Плана детаљне регулације Техноградња – грађевинска оператива у Глободеру, град Крушевац I бр. 350-1002/2020 од 25.12.2020.г. („Сл. лист града Крушевца”, бр. 18/20).
- Одлука о приступању изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „Техноградња – грађевинска оператива” у Глободеру, град Крушевац на животну средину IV бр. 350-981/2020 од 23.12.2020.г. („Сл. лист града Крушевца”, бр. 18/20).

Плански основ за израду измене Плана детаљне регулације:

- Просторни план града Крушевца („Сл. лист града Крушевца”, бр. 4/11)
- Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина („Сл. гласник РС”, бр. 10/20)

1.2. Обавезе, услови и смернице из плана вишег реда и других докумената значајних за израду плана

Подручје у обухвату плана делом је у оквиру грађевинског подручја са наменом привредно радна зона и делом је изван граница грађевинског подручја са наменом пољопривредног земљишта.

Просторни план града Крушевца („Сл. лист града Крушевца“, бр. 4/11)

„5.3. Правила уређења и грађења простора, 5.3.2. Правила уређења и грађења на грађевинском земљишту

Комерцијално-пословни и производни садржаји у радним зонама

(...)

Производни објекти су објекти у већим производним комплексима, обично међусобно технолошки повезани или локације намењене разноврсним производним активностима:

- индустрија - фабрике
- производни, прерађивачки и дистрибутивни погони свих индустријских грана
- складишта индустријских сировина, магацини индустријских производа и др.

Комплекси у радним зонама углавном су организовани као вишефункционални мешовити производно-комерцијални комплекси. Дозвољене су све групе делатности, осим оних које угрожавају људе и животну средину (земљиште, ваздух, воду).

Могућа је фазна градња. У свакој фази мора се обезбедити уређење и функционисање свих делова комплекса.

Према саобраћајницама где се очекује веће саобраћајно оптерећење, као што су државни пут другог реда пут и будући ауто-пут, нису дозвољени садржаји прехрамбене производње непосредно оријентисани ка овим саобраћајницама.

(...)

Дозвољена је изградња већег броја објеката на јединственој парцели комплекса. За комерцијалне, пословне и производне комплексе дефинисана је минимална величина парцеле (комплекса) и ширина фронта према улици:

- минимална величина парцеле је 1500м²
- саобраћајно манипулативне површине 20-30% површине парцеле
- зелене површине минимално 20% површине парцеле
- минимална ширина парцеле је 30м.
- грађевинска линија је условљена рангом саобраћајнице.

(...)

урбанистички показатељи

За комерцијално-пословне и производне комплексе у обухвату плана дефинисани су максимални урбанистички показатељи:

	макс. индекс заузетости (ИЗ)	% макс. индекс изграђености (ИИ)	макс. спратност	мин % зелених површина	број паркинг места
комерцијално- пословни комплекс	40%	1,6	П+3	30%	2пм/70м ²
производни комплекс	40%	1,2	до 18м (осим технолошких објеката)	30%	број п.м. у односу на број запослених и посетилаца

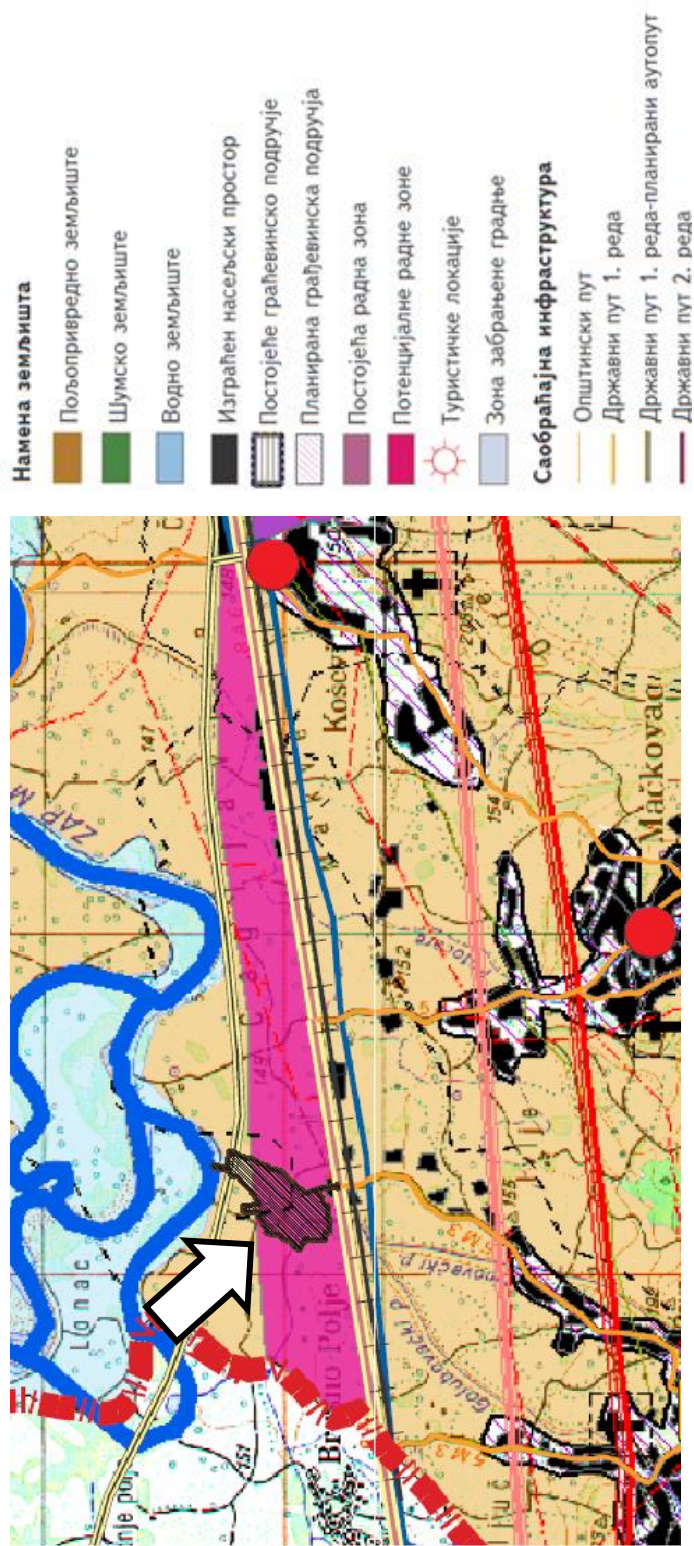
5.3.5. Пољопривредно земљиште

(...)

Дозвољено је изузетно:

(...)

12. изградња стамбених, пословних и стамбено-пословних објеката у међузонама између насеља и дуж саобраћајница заокруживањем постојећих грађевинских подручја насеља у зонама у којима је започета изградња, као и у другим зонама у којима постоји општи интерес за реализацију одређеног програма градње, под условом да она не угрожава јавни интерес и животну средину,

Слика 1. Извод из Просторног плана града Крушевца – Реферална карта бр. 1 Намена простора са означеним подручјем у обухвату плана

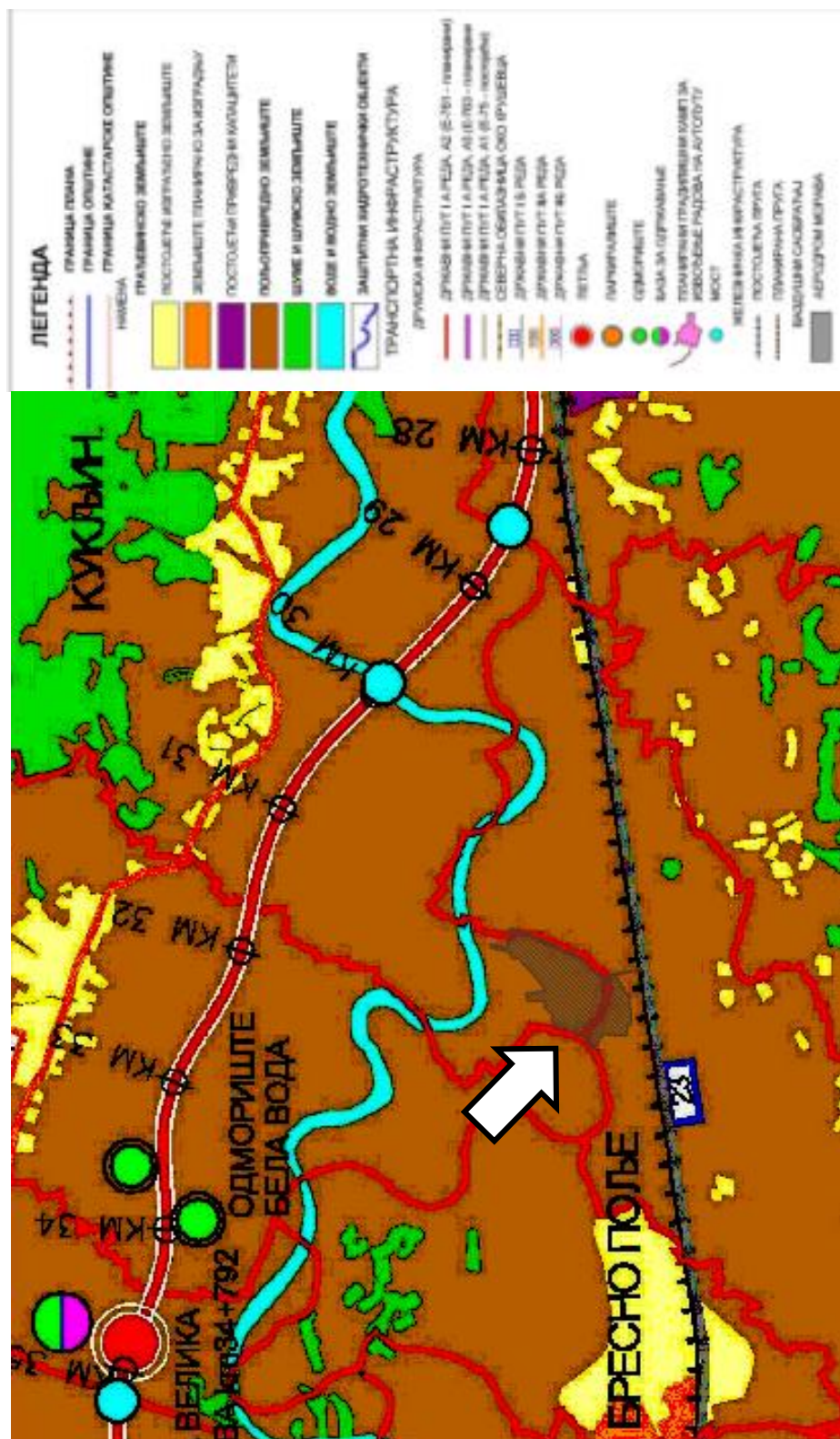
Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина („Сл. гласник РС”, бр. 10/20)

3. Скраћени приказ и оцена постојећег стања, 3.3. Саобраћај и инфраструктурни системи, 3.3.1. Путна инфраструктура

(...)

На свим деоницама наведени државни путеви IБ реда имају савремени коловозни застор, претежно задовољавајућег стања...већина деоница су двотрачни путеви, са по једном саобраћајном траком у смеру, ширина 3-3,25м и банкинама ширина 1-1,5м.

У претходном периоду (2000.г. – 2010.г.) спроведене су активности рехабилитације већине деоница државних путева IБ реда издвојеног подручја, где је стање коловоза и елемената саобраћајне сигнализације и опреме и даље задовољавајуће.

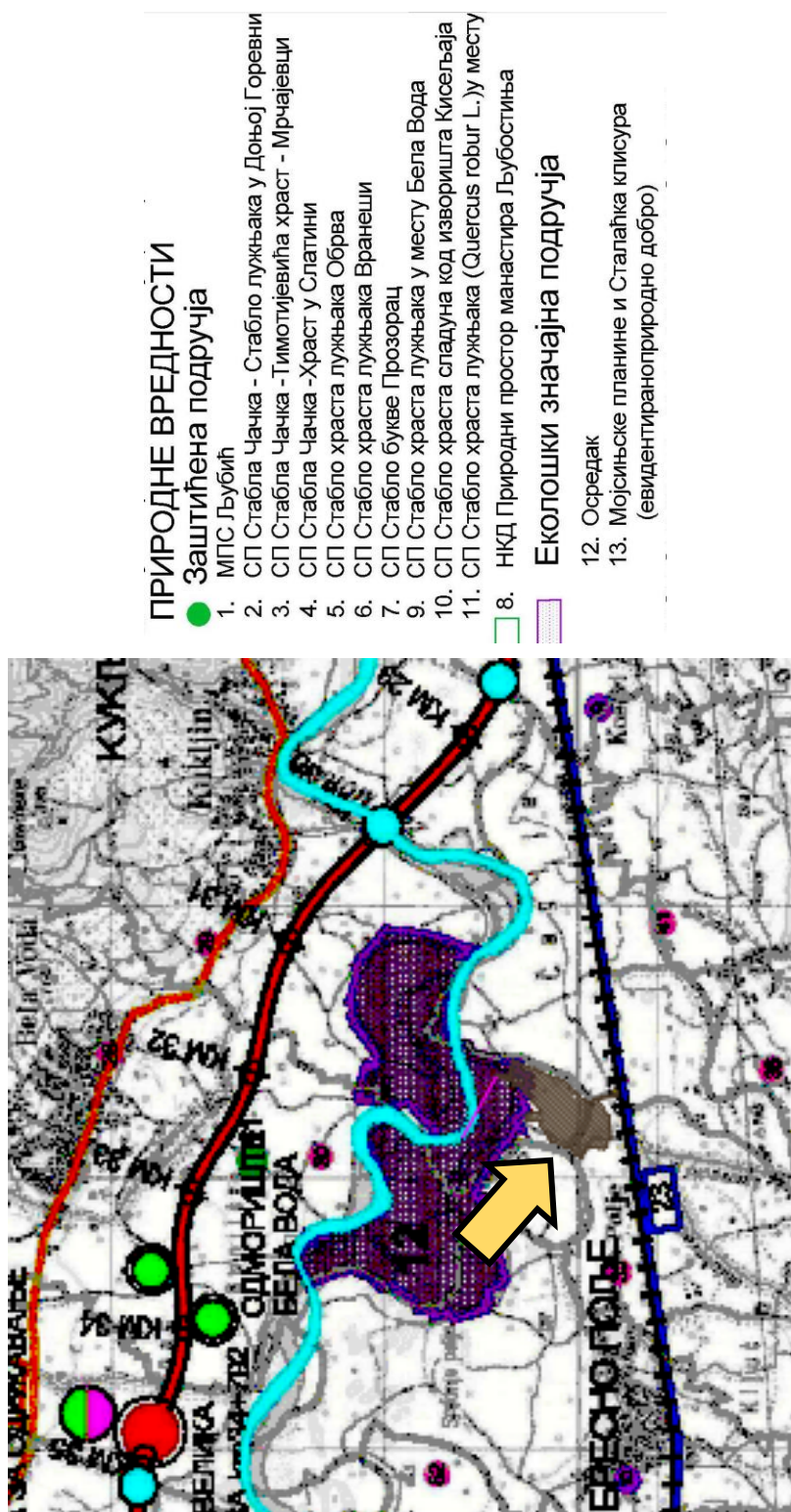
Слика 2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина – Реферална карта 1 Посебна намена простора са означеним подручјем у обухвату плана

3.5. Заштита природних и културних добара, 3.5.1 Заштита природних добара

„На делу коридора који пролази кроз град Крушевац, КО Бела Вода, КО Кукљин (на делу коридора од км 31 до км 34) налази се локалитет „Осредак“ – подручје које је прелиминарним истраживањима Завода за заштиту природе Србије предвиђено за заштиту у режиму специјални резерват природе...Ово подручје представља остатак старих рукаваца Западне Мораве и чине га бројне депресије испуњене водом настале вађењем песка и шљунка. Подручје се одликује значајним богатством мочварне флоре и вегетације у овом делу Републике Србије.

СРП „Осредак“ налази се на обалама Западне Мораве, на 14км северозападно од Крушевца...у атарима села Бела Вода, Кукљин, Глободер и Бресно Поље.

У обухвату заштићеног подручја је сплет рукаваца и мртваја, као и десетине језера насталих експлоатацијом седимената у речној долини. „Осредак“ има велики значај са аспекта заштите ретких и заштићених биљних и животињских врста; део је коридора миграције и гнездилиште бројних птица мочварица, значајно је станиште водоземаца и гмизаваца, плавни делови су идеална природна плодишта за рибљи фонд, у састав флотантне вегетације улази и строго заштићена врста у Републици Србији – жути локвањ.

Слика 3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина – Реферална карта 3 Природни ресурси, заштита животне средине, природних и културних добара са означеним подручјем у обухвату плана

1.3. Опис обухвата плана са пописом катастарских парцела

План детаљне регулације ради се за простор чија граница обухвата полази са југа од границе к.п.бр. 4642 КО Глободер, сече к.п.бр. 899 КО Глободер и наставља ка северу и скреће ка југозападу, сече к.п.бр. 899, 900/1, 901, 911/5, 911/4, 911/2, 911/3, 911/6, 903, 905, 908, 906/1, наставља границом 4642, и скреће ка северу границом к.п.бр. 4634/2, сече је и наставља ка североистоку, сече 906/1, 907/1, иде границом 907/2, сече 909, 911/1, 911/2, 912/1, 912/2, 912/3, скреће ка западу и наставља границом к.п.бр. 913 све КО Глободер, наставља западном границом к.п.бр. 4634/1 КО Глободер, сече је и наставља јужном границом к.п.бр. 938, 939/2, 939/1 све КО Глободер, западном границом к.п.бр. 939/1 и 898 обе КО Глободер, наставља западном границом к.п.бр. 9353 КО Кукљин, затим је сече и иде до к.п.бр. 9312 КО Кукљин, наставља њеном западном и северном границом и даље западном границом к.п.бр. 9296, 9297, 9298, северном границом к.п.бр. 9298, западном границом к.п.бр. 9223, северном границом к.п.бр. 9223, 9222, 9221, источном границом к.п.бр. 9221 све КО Кукљин, затим наставља северозападном границом к.п.бр. 9228/2 9228/1, 9234, 9192/1, северном границом к.п.бр. 9192/1, 9292/2, заокружује к.п.бр. 9188/1, наставља северном границом к.п.бр. 9188/2 и даље источном границом к.п.бр. 9188/2, 9188/1 обе КО Кукљин, наставља ка југу и сече к.п.бр. 105, 797, 798, 799/1, 799/2, 886, 887/1, 887/2, 888, 802/1, 896/3, 802/1, 4652/2 и 860 све КО Глободер до к.п.бр. 4642 и њеном северном границом наставља до места од ког је и кренула.

Парцеле у обухвату Плана детаљне регулације су следеће: к.п.бр. 897, 898, 899 (део), 802/1 (део), 860 (део), 913, 914/1, 914/2, 914/3, 915/1, 915/2, 915/3, 915/4, 915/5, 916/1, 916/2, 917, 918, 919/1, 919/2, 919/3, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928/1, 928/2, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939/1, 939/2, 4634/1, 4652/2 (део), 4642 (део), 4634/2 (део), 906/1 (део), 907/1 (део), 907/2 (део), 909 (део), 908 (део), 905 (део), 903 (део), 911/1 (део), 911/6 (део), 911/2 (део), 911/3 (део), 912/1 (део), 912/2 (део), 912/3 (део), 911/4 (део), 911/5 (део), 901 (део), 900/1 (део), 802/1 (део), 896/3 (део), 888 (део), 887/2 (део), 887/1 (део), 886 (део), 799/2 (део), 799/1 (део), 798 (део), 797 (део) и 105 (део) све КО Глободер и к.п.бр. 9188/1, 9188/2, 9189, 9190, 9191, 9192/1, 9192/2, 9221, 9222, 9223, 9224, 9225, 9226, 9227, 9228/1, 9228/2, 9234, 9235, 9236, 9237, 9238, 9239, 9240, 9241, 9242, 9243, 9244, 9245, 9246, 9247, 9248, 9249, 9250, 9251, 9272, 9274/1, 9274/2, 9277/1, 9277/2, 9277/3, 9278, 9279, 9280, 9281, 9282, 9283, 9284, 9285/1, 9285/2, 9286, 9287, 9288, 9289/1, 9289/2, 9289/3, 9290, 9291, 9292, 9293, 9294/1, 9294/2, 9294/3, 9295, 9296, 9297, 9298, 9312, 9353 све КО Кукљин.

Површина обухвата плана је 25х 29а 34м².

Границом плана детаљне регулације обухваћен је део КО Кукљин и део КО Глободер, административна општине Крушевац.

Напомена: У случају неслагања бројева катастарских парцела из текстуалног дела и графичких прилога, валидни су подаци из прилога: Катастарско – топографски план.

1.4. Опис постојећег стања

1.4.1. Положај и природне карактеристике подручја

Подручје у обухвату плана се налази у близини насељеног места Кошеви, на удаљењу од око 1,7км, а од центра града удаљено је ваздушном линијом око 10,2км.

Терен је у паду према северу на апсолутној надморској висини од око 150,15м.н.в. у зони прикључка на југу до око 145,50м.н.в. до 147,50м.н.в. на северу, до око 149,0м.н.в. на западу.

Дејство површинских вода није значајно, обзиром да су исте каналисане природним каналима који окружују комплекс, тако да не може доћи до плавлена локације. Постоји земљани канал дуж источне границе комплекса и даље са јужне стране комплекса са пропустом испод државног пута.

Земљиште у овом подручју чине терцијални седименти састављени претежно од глиновитих и песковитих материјала.

На основу микросеизмичке регионализације Републичког сеизмолошког завода Србије степен сеизмичког интензитета износи VII° Меркалијеве скале.

1.4.2. Грађевинско подручје

Постојеће грађевинско подручје је уређени и изграђени део подручја у обухвату плана. Катастарска парцела бр. 9272 КО Кукљин је део постојећег грађевинског подручја са постојећом наменом привредне делатности у чијем је југоисточном делу, уз границу катастарске парцеле измештена траса потока. У обухвату постојећег грађевинског подручја су и к.п.бр. 9312 КО Кукљин и део к.п.бр. 903 КО Глободер које чине грађевинске парцеле у власништву физичких лица, као и део трасе државног пута IБ реда бр. 23 (деоница Крушевац – Краљево).

Остатак подручја у обухвату плана је водно земљиште – ранија траса Глободерског потока (делови к.п.бр. 4634/1 и 4634/2 обе КО Глободер), затим некатегорисани (пољски) путеви (к.п.бр. 931 и 898 обе КО Глободер и к.п.бр. 9353 КО Кукљин), као и значајне површине пољопривредног земљишта на чијем је делу измештена траса потока, као и улазни део у комплекс привредних делатности (к.п.бр. 897 КО Глободер).

Намена земљишта	Површина
Грађевинско земљиште	5ха 34а 14м ²
Водно земљиште	12а 98м ²
Пољопривредно земљиште	19ха 37а 96м ²
Остало земљиште - делови траса некатегорисаних (пољских) путева	44а 26м ²
Укупно	25ха 29а 34м²

Табела 1 – Постојеће основне намене земљишта – биланс површина

1.4.3 Начин коришћења простора

Постојећа намена је делом привредна делатност. На локацији се налазе објекти и површине намењене техничкој оперативи привредног друштва Техноградња, д.о.о. из Крушевца, а које се бави изградњом објеката у области ниско и високоградње. По решењима за одобрење градње из 2008 и 2013 године на локацији је изграђено више објеката и постројења од којих су најзначајнија: управна зграда, постројење за сепарацију природног шљунка и асфалтна база. Локација се користи и за складиштење шљунка и дробљеног камена као грађевинских материјала и за паркиралиште грађевинских машина. Од објеката на локацији, а према одобрењима за изградњу изведени су управна зграда, непропусна септичка јама, постројење за сепарацију природног шљунка и асфалтна база.

Део подручја чини пољопривредно земљиште на уситњеним катастарским парцелама. Једна од катастарских парцела која је окружена парцелама привредне делатности је и парцела у власништву Републике Србије, са правом коришћења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а коју користи „Завод за крмно биље“. Доношењем плана са предложеним планским решењем створили би се услови за отуђење ове парцеле и евентуалну куповину парцеле на другој локацији за потребе овог Завода.

Од осталих намена постоје и некатегорисани (пољски) путеви који пролази кроз подручје. Парцеле су у власништву Републике Србије, са правом коришћења Општине Крушевац.

У непосредном окружењу и у делу обухвата плана је Глободерски поток – водоток II реда. На око 230м је река Западна Морава. Предметно подручје је „непосредно уз неуређена напуштена експлоатациона поља речног наноса.“ (услови ЈВП „Србијаводе“).

Поток евидентиран у катастару је на парцели у власништву Републике Србије, са правом коришћења ЈП Србијаводе. Део ове парцеле је у обухвату овог плана. На терену поток не постоји као корито, није уочљив и сув је. Парцела сувог канала је некадашња парцела Глободерског потока који је измештен ископом новог корита по ободу локације, са њене источне стране. Са јужне стране обухвата плана катастарско стање потока је промењено и ток потока је промењен постојањем стамбеног објекта на посебној катастарској парцели. Поред овог објекта траса потока је измештена ископом новог корита који иде од пропуста испод државног пута, ка североистоку кроз појас пољопривредног земљишта и наставља са источне стране локације Техноградње.

Детаљне намене земљишта у постојећем стању су: привредна делатност (Техноградња д.о.о. – грађевинска оператива), неизграђено грађевинско земљиште (грађевинска парцела у власништву физичког лица), пољопривредно земљиште, део државног пута (у зони прикључка), делови траса некатегорисаних (пољских) путева, Глободерски поток и траса измештеног корита потока.

У графичком делу плана је приказан преглед власништва катастарских парцела у обухвату плана (на графичком прилогу 1а).

Постојећа намена	Површина
Привредна делатност – Техноградња д.о.о. грађевинска оператива	4ха 70а 46м ²
Неизграђено грађевинско земљиште – грађевинске парцеле у власништву приватног лица	7а 05м ²
Пољопривредно земљиште	18ха 43а 56м ²
Део државног пута IБ реда - бр. 23 (деоница Крушевац – Краљево)	44а 03м ²
Делови траса некатегорисаних (пољских) путева	44а 26м ²
Глободерски поток	12а 98м ²
Траса измештеног корита потока	1ха 07а 00м ²
Укупно	25ха 29а 34м²

Табела 2 – Постојећа намена површина – биланс површина

1.4.3. Трасе, коридори и капацитети инфраструктуре

1.4.3.1. Саобраћајнице и саобраћајне површине

У складу са усвојеном Уредбом о категоризацији државних путева („Сл. гласник РС“, бр. 105/13, 119/13 и 93/15) подручје плана тангира Државни пут IБ реда - бр. 23 (деоница Крушевац – Краљево).

До локације се приступа преко локалног некатегорисаног пута који је прикључен на наведени магистрални пут, који се налази са јужне стране обухваћеног подручја. Удаљење локације од државног пута је око 250 метара.

У обухвату су некатегорисани (пољски) путеви на којима је Општина Крушевац уписана у облику својине као корисник, и то: део некатегорисаног пута на кат. парцели бр. 898 КО Глободер – 9353 КО Кукљин, и некатегорисани (пољски) пут на кат. парцели бр. 931 КО Глободер.

Паралелно са државним путем, са његове јужне стране, налази се једноколосечна железничка пруга Сталаћ – Краљево – Пожега (к.п.бр. 4637 КО Глободер). Планско подручје је удаљено око 125 метара од пруге (у најближем делу).

1.4.3.2. Комунална инфраструктура

Хидротехничке инсталације

На подручју у обухвату плана ЈКП Водовод Крушевац има водоводну линију ВПЛ Ø90.

У границама плана не постоји канализациона мрежа отпадних санитарних вода, нити атмосферска канализација.

Електроенергетика

У обухвату плана постоје електроенергетски објекти напонског нивоа 10kV, и то: кабловски вод 10kV ТС 10/0,4kV „Техноградња“ – ТС 10/0,4kV „Техноградња 2“, прикључни комбиновани (подземни и надземни) вод 10kV за ТС 10/0,4kV „Техноградња“, ТС 10/0,4kV „Техноградња“ и ТС 10/0,4kV „Техноградња 2“, као и електроенергетски објекти напонског нивоа 1kV – нисконапонска ваздушна и подземна мрежа.

Телекомуникације

На подручју у обухвату плана фиксна телефонија се реализује преко приступног уређаја мини ИПАН Глободер 2, који се налази ван обухвата плана. У обухвату не постоји кабловска канализација.

Мобилна телефонија је омогућена преко базних станица KC49/KC - Кошеви.

Топлотна енергија

У границама плана не постоји топлификациона мрежа.

Гасификација

На подручју у обухвату плана, у надлежности ЈП Србијагас, у приступној саобраћајници постоји изграђена дистрибутивна гасоводна мрежа од полиетиленских цеви максималног радног притиска 4 бара, пречника 125мм и DN 40мм.

1.4.3.3. Зеленило

Зеленило у оквиру Плана чине пољопривредне површине, које су делом запуштене са самониклом вегетацијом, а делом се обрађују као пољопривредно земљиште.

2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

2.1. Концепција уређења подручја плана, планирана детаљна намена површина и објеката са билансом површина

2.1.1. Планирано грађевинско подручје

У односу на постојеће грађевинско подручје планирано је проширење грађевинског подручја за намену привредних делатности на делове постојећег пољопривредног земљишта.

Планирано грађевинско подручје чини грађевинско земљиште за планирану намену привредних делатности, површине у функцији друмског саобраћаја, као и планирано водно земљиште које се уређује и за које се утврђује појас регулације.

Планирана намена	Површина
Грађевинско земљиште	19ха 84а 03м ²
Водно земљиште	1ха 65а 92м ²
Пољопривредно земљиште	3ха 79а 39м ²
Укупно	25ха 29а 34м ²

Табела 3 – Планиране основне намене земљишта – биланс површина

2.1.2. Урбанистичка зона А

На подручју у обухвату плана у оквиру урбанистичке зоне А планирана је привредна делатност, која се највећим делом односи на грађевинску оперативу предузећа Техноградња, д.о.о. Крушевац. Објекти на овој локацији изграђени су на основу дозвола надлежног органа и уз адекватну техничку документацију.

Постојећи обухват привредне делатности проширује се и уређује као функционална целина.

У складу са власништвом на земљишту, груписањем парцела и планираном наменом, планским решењем се обезбеђује приступ локацији и другим парцелама, уз измену трасе дела постојећег општинског некатегорисаног пута. Постојећи пут, односно део његове трасе

пресеца подручје које чини целину. Овај део трасе се измешта како би се обезбедило рационално коришћење земљишта, али се истовремено и повезује са постојећом трасом пута.

Груписањем катастарских парцела створено је јединствено подручје који се плански уређује за будуће коришћење земљишта.

Посебан је услов да се у северном делу обухвата плана, на садашњим катастарским парцелама бр. 9189, 9190, 9191 и 9238 све КО Кукљин формира зона заштитног зеленила, тзв. „бафер“ зона према заштићеном подручју Специјалног резервата природе „Осредак“. Површина ове зоне у оквиру комплекса привредних делатности износи 72а 62м². Услови за ову зону су дати у делу 2.4. *Услови за уређење зеленила.*

2.1.3. Водно земљиште

На делу подручја у обухвату плана планирано је и земљиште за основну намену водног земљишта. Ово земљиште чини регулисани појас измештене трасе корита Глободерског потока, а у складу са прибављеним условима надлежног водопривредног предузећа.

Водно земљиште се уређује у складу са Законом о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 – др. закон).

У обухвату плана је део Глободерског потока, који је евидентиран у катастару на катастарским парцелама бр. 4634/1 (део) и 4634/2 (део) обе КО Глободер у власништву Републике Србије, са уписаним правом коришћења на име носиоца права - ЈП Србијаводе. У стварности, на терену, поток не постоји као корито, већ је раван, сув и поток није уочљив. Тако да се може констатовати да је траса самог потока одавно измењена у односу на стање евидентирано у катастру.

Траса постојећег потока налази се у уређеном кориту који иде од пропуста испод државног пута, ка североистоку кроз појас пољопривредног земљишта и наставља са источне стране локације предузећа Техноградња.

Појас регулације за водоток II реда у обухвату овог плана се регулише у складу са условима ЈВП Србијаводе, и то тако што се од постојећих обала ископаног новог корита водотока једнострано проширује 3,0м за потребе приступа, одржавања и изградње, а са друге стране корита проширује се 1,0м од постојеће обале новог корита водотока који са источне стране иде ободом локације Техноградње и на северу скреће ка западу.

Саставни део документационе основе плана су Услови бр. 4414 од 26.4.2022.г. Јавног водопривредног предузећа „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш.

2.1.4. Пољопривредно земљиште

На делу подручја у обухвату плана планирано је и земљиште за основну намену пољопривредног земљишта.

Пољопривредно земљиште користи се у пољопривредне сврхе и не може се користити у друге сврхе, а у складу са Законом о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС", бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон).

Забрањено је испуштање и одлагање опасних и штетних материја на пољопривредном земљишту и у каналима за одводњавање и наводњавање.

Забрањено је коришћење биолошки неразградиве фолије на обрадивом пољопривредном земљишту.

Саставни део документационе основе плана су Услови бр. 350-00-00079/2021-09 од 17.8.2021.г. Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Београд.

Планирана намена	Површина
Привредна делатност– Техноградња д.о.о. грађевинска оператива	18ха 16а 60м ²
Јавна површина - некатегорисани пут	1ха 23а 40м ²
Јавни пут - део државног пута ІБ реда - бр. 23 (деоница Крушевац – Краљево)	44а 03м ²
Измештена траса корита потока	1ха 65а 92м ²
Пољопривредно земљиште	3ха 79а 39м ²
Укупно	25ха 29а 34м²

Табела 4 – Планирана намена површина – биланс површина

2.1.3. Шумско земљиште

У обухвату плана не постоје површине којима газдује предузеће „Србијашуме", нити су Планом обухваћене шуме сопственика. Саставни део документационе основе плана је Одговор бр. 11732 од 25.8.2021.г. ЈП Србијашуме Београд.

2.2. Урбанистички услови за уређење и изградњу површина јавне намене са пописом парцела

Површина јавне намене на подручју у обухвату плана је планирана саобраћајница која обухвата постојећи прикључак на државни пут ІБ бр. 23 (деоница Крушевац – Краљево) и део је саобраћајног решења којим се омогућава функционисање привредне делатности.

Планом су опредељене следеће грађевинске парцеле које представљају парцеле површина јавне намене.

Урбанистички број	Намена	Грађевинске парцеле се састоје:	Површина
1	јавна површина – некатегорисани пут	од делова к.п.бр. 898, 4652/2, 860, 802/1 и 899 све КО Глободер	14а 38м ²
2	јавна површина - некатегорисани пут	од делова к.п.бр. 915/5, 915/4, 915/2, 916/2, 916/1, 898, 896/3, 4634/1, 954/7, 937, 936, 935, 934, 933, 932, 939/2, 931 и целе 915/1 све КО Глободер,	87а 63м ²
3	јавна површина - некатегорисани пут	од делова к.п.бр. 9312, 9289/1, 9289/2, 9289/3 и 9353 све КО Кукљин	21а 52м ²
4	водно земљиште - измештена траса корита потока	од делова к.п.бр. 4634/2, 906/1, 907/1, 905, 908, 909, 903, 911/1, 911/6, 911/2, 911/3, 912/1, 912/2, 912/3, 913, 911/2, 911/4, 911/5, 901, 900/1, 899, 914/1, 915/5, 898, 802/1, 896/3, 897, 888, 887/2, 887/1, 886, 799/2, 799/1, 798, 797, 105 и целе 907/2 све КО Глободер	1ха 18а 49м ²
5	водно земљиште - измештена траса корита потока	од делова к.п.бр. 9272, 9251, 9248, 9247, 9244, 9243, 9242, 9240, 9239, 9238, 9190, 9189, 9188/1 и 9188/2 све КО Кукљин	47а 40м ²
укупно			2ха 89а 42м ²

Табела 5 - Грађевинске парцеле површина јавне намене и површина грађевинских парцела

Напомена: У случају неслагања бројева катастарских и грађевинских парцела из текстуалног и графичког дела важе бројеви катастарских и грађевинских парцела из графичког прилога.

Површина јавне намене	Површина
Јавна површина - некатегорисани пут	1ха 23а 40м ²
Водно земљиште	1ха 65а 92м ²
Укупно	2ха 89а 32м ²

Табела 6 - Површине јавне намене – биланс површина

2.3. Урбанистички услови за уређење и изградњу мреже саобраћајне и комуналне инфраструктуре

2.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Подручје у обухвату плана тангира Државни пут IB реда бр. 23: Појате – Прељина – Чачак – Пожега – Ужице – Чајетина – Нова Варош – Пријеполје – државна граница са Црном Гором (гранични прелаз Гостун), а у складу са усвојеном Уредбом о категоризацији државних путева („Сл. гласник РС“, бр. 105/13, 119/13 и 93/15).

У функционалном смислу државни пут је ободна саобраћајница за простор у обухвату плана, којим се одвија међуградски и међумесни саобраћај.

Преко постојећег саобраћајног прикључка на државни пут повезан је некатегорисани пут којим се приступа до подручја привредних делатности и ободних пољопривредних површина.

Постојећи саобраћајни прикључак за саобраћајницу која води према на државни пут IB реда бр. 23 (деоница Крушевац – Краљево) се задржава као прикључак и користи се за приступ парцелама намењеним планираној намени у обухвату плана и уређује се у складу са условима и захтевима ЈП Путеви Србије, како би се омогућило функционисање и безбедно коришћење. Постојећи саобраћајни прикључак на траси државног пута се реконструише.

Планом детаљне регулације „Техноградња“- грађевинска оператива у насељу Глободер у Крушевцу, планирана је реконструкција укрштаја приступног пута ка грађевинској оперативи предузећа „Техноградња“ са државним путем IB реда бр 23, деоница Крушевац – Краљево.

Државни пут IB реда бр 23, деоница Крушевац – Краљево, са почетним чвором ознаке 2304 Кошеви и завршним чвором ознаке 2305 Стопања је постојеће ширине $b=7,00\text{м}$, за двосмеран саобраћај са обостраним банкама и одводним земљаним каналима.

Простор обухваћен Планом детаљне регулације спада у категорију равних терена.

У складу са саобраћајним решењем, а по реализацији саобраћајног прикључка постојеће аутобуско стајалиште које се налази у непосредној близини прикључка са десне стране државног пута на стационажи км 31+476,10 се укида, јер већ постоји аутобуско стајалиште са десне стране испред предметног прикључка на км 31+201.

Постојећи прикључак ка насељу Глободер је на км 31+519 са леве стране државног пута (гледано од раста стационаже) и он не ремети предметни прикључак.

Просечан годишњи дневни саобраћај ПГДС у 2020год на предметној деоници пута износио је 4500 возила. Очекује се у наредном периоду са изградњом ауто пута E761 деоница Појате - Прељина („Моравског коридора“), пад просечног дневног саобраћаја ПГД-а на предметној деоници. Планирани број возила који ће користити предметни саобраћајни прикључак приступног пута на државни пут је мањи од 100 возила по сату.

Државни пут и број државног пута, стационажа прикључка и елементи регулације планиране саобраћајнице дати су на графичком прилогу бр. 3 *Регулационо нивелациони план*.

Услови Пuteва Србије за израду плана

Планско решење се усклађује са важећом планском документацијом и планском документацијом чија је израда у току, важећој пројектној документацији за коју су издати услови и сагласности ЈП „Путеви Србије“, као и са саобраћајно-техничким и пројектним условима издатим од стране ЈП „Путеви Србије“ на предметном подручју.

Планским решењем је сачуван заштитни појас државног пута ширине 20м од границе путног земљишта државног пута IB реда.

Сходно чл. 37. Закона о путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/18 и 95/18 – др.закон), оградe и дрвеће поред јавних путева подижу се тако да не ометају прегледност јавног пута и не угрожавају безбедност саобраћаја.

Према чл. 33 Закона о путевима („Сл. гласник РС“, бр. 41/18 и 95/18 – др.закон) у заштитном појасу поред државног пута забрањена је изградња грађевинских и других објеката, као и грађење и постављање постројења, уређаја и инсталација, осим изградње саобраћајних површина пратећих и функционалних садржаја јавног пута, као и постројења, уређаја и инсталација који служе потребама јавног пута и саобраћаја на јавном путу.

Општи услови за постављање инсталација:

- предвидети проширење државног пута на пројектовану ширину и изградњу додатних саобраћајних трака у потезу евентуалне реконструкције постојећих и изградње додатних раскрсница,
- траса инсталација мора се пројектно усагласити са постојећим инсталацијама поред и испод предметних путева.

Услови за подземно укрштање инсталација са путем:

- укрштање са путем извести искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на пут, у прописаној заштитној цеви,
- заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута (изузетно спољна ивица реконструисаног коловоза), увећана за по 3,0м са сваке стране,
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35м,
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,2м.

Услови за паралелно вођење инсталација са путем:

- предметне инсталације се постављају минимално 3м од крајње тачке попречног профила пута (ножице насипа трупа пута или спољне ивице путног канала за одводњавање) изузетно ивице реконструисаног коловоза уколико се тиме не ремети режим одводњавања коловоза,

- на местима где није могуће задовољити услове из претходног става мора се пројектовати и извести адекватна заштита трупa предметног пута,
- не дозвољава се вођење предметних инсталација по банкини, по косинама усека или насипа или кроз јаркове.

Услови за вођење надземних инсталација у односу на пут:

- стубове планирати на растојању изван заштитног појаса државног пута (20,0м од границе путног земљишта државног пута IБ реда), а ако је висина стуба већа од заштитног појаса растојање је висина стуба од границе путног земљишта,
- обезбеди сигурносна висина од 7,0м од највише коте коловоза до ланчанице, при најнеповољнијим температурним условима.

Регулационо и нивелационо решење саобраћајног прикључка

Регулационо нивелационим решењем је обухваћен саобраћајни прикључак на државни пут код стационаже км 31+403,00, са десне стране у смеру пораста стационаже.

Полупречници лепеза у зони раскрснице су утврђени на основу криве трагова меродавног возила - тегљач са полуприколицом, који ће користити саобраћајни прикључак.

Зоне прегледности су обезбеђене у складу са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл. гласник РС“, бр. 50/11), за пројектовану брзину од 50км/ч (зоне прегледности су приказане на графичком прилогу бр. 03 *План саобраћаја и регулационо нивелациони план*).

Коловозна конструкција је димензионисана за тешко саобраћајно оптерећење.

Предметни приступни пут је планиран за двосмерни саобраћај са две саобраћајне траке ширине коловоза 6,00м, са обостраним банкама ширине 1,00м и обостраним насипом ширине 1,00м.

Прикључак предметног приступног пута на државни пут IБ реда бр 23, деоница Крушевац – Краљево, са почетним чвором ознаке 2304 Кошеви и завршним чвором ознаке 2305 Стопања је максимално уклопљен са постојећом ивицом коловоза државног пута.

Прикључак је дужине 162,19м (гледано по дужини државног пута) од км 31+322,54 до км 31+484,73 (почетак и крај прикључка).

На основу услова издатих од стране ЈП Путеви Србије, постојећи габарит државног пута шири се за саобраћајну траку за лево скретање са предметног државног пута, као и за траке за излив и улив са/на трасу државног пута. Ширина додатних саобраћајних трака од 3,50м је усвојена на основу рачунске брзине од 50km/h, тако да се државни пут у зони прикључка у осовини приступног пута шири са 7,00м на 14,00м.

Дужине и пратећи саобраћајни елементи додатних саобраћајних трака и саме раскрснице (полупречник кривине, радијуси и др.) усвојене су на основу улазних података о предметном државном путу и усвојене рачунске брзине, а све у складу са Законом о путевима („Сл. гласник РС“, бр. 41/18 и 95/18 – др.закон) и Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл. гласник РС“, бр. 50/11).

Приоритет безбедног одвијања саобраћаја се обезбеђује на државном путном правцу.

Услови одвођења вода гравитационим путем су повољни. Предвиђено је површинско одвођење вода са коловоза приступне саобраћајнице до самог прикључка на државни пут, подужним и попречним нагибима до постојећих земљаних канала – одводних јаркова која даље одводи воду до постојећих пропуста, ван путног појаса.

Нивелациони положај приступне саобраћајнице тј. саобраћајног прикључка на државни пут пута на државни пут IБ реда бр 23 је максимално прилагођен нивелети државног пута.

Пројектна решења коловозне конструкције су заснована на прогнозираном тешком саобраћајном оптерећењу.

Нивелационо решење је приказано котама нивелације у графичком делу плана.

Подужни пад планиране реконструкције саобраћајног прикључка је 0,39% (постојећи пад). Предвиђен попречни профил реконструкције саобраћајног прикључка је такав да је предвиђен пад до 2,5% коловоза (постојећи пад).

Начин обраде колске површине је усвојен као флексибилна коловозна конструкција од асфалтних слојева са завршним слојем од крупнозрног асфалт бетона и агрегата еруптивног порекла.

На планском подручју подужни нагиб јавне површине (некатегорисаног пута) се креће у границама од 0,1% до 0,9%. Подужни падови су усвојени на основу сагледавања постојећег стања и уклапања са висином државног пута.

На планираној јавној површини у обухвату плана дате су нивелационе коте и подужни падови у свим карактеристичним тачкама по свим важећим техничким прописима и нормативима, а за ниво обраде, детаљности и тачности, који подразумева план детаљне регулације.

Железнички саобраћај

Како је предметно подручје више од 120 метара удаљено од пруге, и нема укрштања путева са пругом, налази се изван заштитног појаса постојеће и планиране железничке пруге и нема посебних услова који се односе на железничку инфраструктуру.

2.3.2. Хидротехничка инфраструктура

Водоводна мрежа

У приступној саобраћајници постоји изведена водоводна мрежа са пречником цеви Ø90мм.

Водоводна линија је изведена у јавној саобраћајници. На водоводној мрежи се могу постављати противпожарни хидранти, по правилу надземни, са обавезном заштитом од смрзавања, а уколико ометају комуникацију, могу се поставити и подземни хидранти. Димензије хидраната су Ø80мм, са растојањем између хидраната које износи максимум 80м.

Водоводна мрежа се изводи са минималном дубином укопавања 1,2м до темена цеви. Приликом укрштања водоводне цеви су изнад канализационих цеви. Цеви се постављају на постељици од песка. Материјал цеви од којих се гради водоводна мрежа мора да одговара

нашим стандардима уз обавезно атестирање. Мора се обезбедити апсолутна водонепропусност цевовода и објекта на мрежи. Цевоводи се постављају тако да буду обезбеђени од замрзавања, статичких и динамичких оптерећења.

Градска водоводна мрежа се водом снабдева из једног изворишта и на њу није дозвољено прикључивати воду из неиспитаних извора. Индустрија треба да користи воду из јавног градског водовода за санитарне потребе. Уколико је опредељење да се снабдевање водом у индустријским погонима реши на други начин, неопходно је, уз сагласност јавног предузећа, обезбедити снабдевање из других ресурса (површинске воде, подземне воде).

Мрежа канализације отпадних вода

На подручју у обухвату плана није изграђена канализациона мрежа и њена изградња се не планира.

Отпадне воде се могу одводити до непропусних септичких јама које се постављају у оквиру локације. Септичке јаме (препорука је да се ове јаме граде као објекти са више комора – најмање две) се морају празнити од стране надлежног предузећа и материјал из њих се одвози на за то предвиђену градску депонију, одн. постројења за пречишћавање отпадних вода пре испуштања у реципијент.

Могуће је отпадне воде одводити и до индивидуалних постројења за пречишћавање које се постављају у оквиру грађевинске парцеле. Из ових постројења је могуће пречишћене воде упуштати у оближње водотоке или јаркове (канале), а контролу квалитета пречишћене воде поверити надлежној организацији.

Отпадне воде се не могу упуштати у регулисане и нерегулисане водотокове без третмана. Обавеза је мерење количина и испитивања квалитета отпадних вода које се испуштају у реципијенте.

Мрежа атмосферске и зауљене канализације

Могуће је изградити мрежу атмосферске канализације, са одводом у канал који иде југоисточном границом обухвата подручја. Атмосферска канализација прима искључиво воде које потичу од атмосферских падавина.

Атмосферске воде са кровних и условно незагађених површина се прикупљају системом ригола и евакуишу се без претходног третмана у околне зелене површине. Атмосферску канализацију димензионисати на основу карактеристичних вредности интезитета падавина - двадесетоминутног пљуска повратног периода две године (135l/s/ha), сливне површине и коефицијента отицаја.

Атмосферске воде које се прикупљају са дела где се очекује загађење бензином и уљем могуће је сакупити посебном мрежом зауљене канализације, довести до сепаратора бензина и уља и после третмана упустити у атмосферску канализацију.

Отпадне воде се третирају у складу са Законом о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 – др. закон), Законом о планирању и изградњи, Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл.

гласник РС", бр. 67/11, 48/12 и 1/16) и Правилником о еколошком и хемијском статусу површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС", бр.74/11).

2.3.3. Електроенергетика

Постојећи електроенергетски објекти задовољавају енергетске потребе будућих корисника. До објеката чија изградња се планира из постојећих трафостаница је потребно обезбедити коридоре за прикључне водове.

Уколико дође до повећања потребне снаге могућа је изградња трафостаница ТС 10/0,4kV капацитета 1x630kVA или 2x630kVA, као и 1x1000kVA или 2x1000kVA. Трафостанице је могуће лоцирати у оквиру зоне ограничене грађевинским линијама у зависности од потреба и локација на којима се граде планирани објекти са обезбеђеним коридором за прикључне водове.

Услови изградње

Планирани подземни високонапонски каблови се постављају у профилу јавне саобраћајнице, тако да је дубина полагања каблова 0,8м у односу на постојеће и планиране нивелационе коте терена испод кога се полажу.

Паралелно вођење енергетског и телекомуникационог кабла је дозвољено на међусобном размаку од најмање 0,5м за каблове 1kV и 10kV. Укрштање енергетског и телекомуникационог кабла је на размаку од најмање 0,5м. Енергетски кабл се поставља испод телекомуникационог кабла. Уколико не могу да се постигну захтевани размаци на тим местима се енергетски кабл провлачи кроз заштитну цев и тада размак не сме да буде мањи од 0,3м. Телекомуникациони каблови који служе искључиво за потребе електродистрибуције могу да се полажу у исти ров са енергетским кабловима, на најмањем размаку који се прорачуном покаже задовољавајући, али не мање од 0,2м. Дубина полагања каблова не сме бити мања од 0,8м.

Није дозвољено паралелно вођење енергетских каблова изнад или испод водоводних канализационих цеви. Хоризонтални размак енергетског кабла од водоводне и канализационе цеви треба да износи најмање 0,4м за каблове 1kV и 10kV. При укрштању, енергетски кабл може да буде положен испод или изнад водоводне или канализационе цеви на растојању од најмање 0,3м за каблове 1kV и 10kV. Уколико не могу да се постигну размаци према горњим тачкама на тим местима енергетски кабл се провлачи кроз заштитну цев. На местима паралелног вођења или укрштања енергетског кабла са водоводном или канализационом цеву, ров се копа ручно, без употребе механизације.

Није дозвољено паралелно полагање енергетских каблова изнад или испод цеви гасовода. Размак између енергетског кабла и гасовода при укрштању и паралелном вођењу треба да буде најмање 0,8м. Размаци могу да се смање до 0,3м ако се кабл положи у заштитну цев дужине најмање 2м са обе стране места укрштања или целом дужином паралелног вођења. На местима укрштања цеви гасовода се полажу испод енергетског кабла.

Није дозвољено засађивање растиња изнад подземних водова. Енергетске кабловске водове треба по правилу положити тако да су од осе дрвореда удаљени најмање 2,0м. Изнад подземних водова по могућству планирати травњаке или тротоаре поплочане помичним бетонским плочама.

2.3.4. Телекомуникације

Изградња телекомуникационе мреже изводи се из постојећег прикључног вода.

Услови изградње

Паралелно вођење енергетског и телекомуникационог кабла је дозвољено на међусобном размаку од најмање 0,5м за каблове 1kV и 10kV. Укрштање енергетског и телекомуникационог кабла је на размаку од најмање 0,5м. Енергетски кабл се поставља испод телекомуникационог кабла. Уколико не могу да се постигну захтевани размази на тим местима се енергетски кабл провлачи кроз заштитну цев и тада размак не сме да буде мањи од 0,3м. Телекомуникациони каблови који служе искључиво за потребе електродистрибуције могу да се полажу у исти ров са енергетским кабловима, на најмањем размаку који се прорачуном покаже задовољавајући, али не мање од 0,2м. Дубина полагања каблова не сме бити мања од 0,8м.

Паралелно вођење телекомуникационог кабла и водоводних цеви је дозвољено на међусобном размаку од најмање 0,6м. Укрштање телекомуникационог кабла и водоводне цеви врши се на размаку од најмање 0,5м.

Паралелно вођење телекомуникационог кабла и фекалне канализације је дозвољено на међусобном размаку од најмање 0,5м. Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода фекалне канализације је на размаку од најмање 0,5м.

Паралелно вођење телекомуникационог кабла и гасовода је дозвољено на међусобном размаку од најмање 0,4м.

Угао укрштања инсталационих каблова је најмање 30°, оптимално што ближе 90°.

2.3.5. Топлотна енергија

На подручју у обухвату плана не постоји и није планирана изградња јавне топлификационе мреже.

2.3.6. Гасификација

Изградња гасоводне мреже се изводи из постојећег прикључног вода.

Изградња развода гасоводне мреже у оквиру привредних делатности на подручју плана изводи се у складу са Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 бара („Сл. гласник РС“, бр. 86/15) и Техничким условима за изградњу у заштитном појасу гасоводних објеката.

2.4. Услови за уређење зеленила

У обухвату Плана, планира се повећање фонда зеленила формирањем нових зелених површина у оквиру планиране намене.

Пољопривредне површине у обухвату плана представљају зеленило са заштитном функцијом у непосредном контакту са планираним привредним и комерцијалним делатностима.

Функција зеленила у склопу индустријских и комерцијалних делатности је пре свега хигијенско-санитарна, па у том смислу треба да има већу покровност и заступљеност високих лишћара и четинара. Избором врста и организацијом у простору треба обезбедити заштиту околног простора од евентуалних негативних утицаја технолошког процеса. Зеленило у привредним комплексима обједињује улогу заштите од загађења, ветрова, прашине и буке.

Правилним избором врста, густине и распоредом садње зеленила у оквиру комплекса постиже се регулација микроклиматских и еколошких услова животне средине.

Четинари су заступљени у односу који омогућава функцију зелене површине и у зимском периоду.

Заступљене врсте треба да буду прилагођене условима локације.

Заштитна зона зеленила („бафер” зона)

На катастарским парцелама бр. 9189, 9190, 9191 и 9238 све КО Кукљин планира се формирање зоне заштитног зеленила, тзв. „бафер” зоне, а према заштићеном подручју Специјалног резервата природе „Осредак”.

Основу заштитног зеленила треба да чине аутохтоне и алохтоне врсте густе крошње, велике лисне масе са израженим фитоцидним дејством.

Формирање ове заштитне зоне, као и других зелених површина је у функцији обезбеђивања позитивних ефеката на стабилност екосистема и очувања одређених станишта.

2.5. Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта који је потребан за издавање локацијских услова, односно грађевинске дозволе

Увидом у стање изграђене инфраструктуре, као и прибављеним условима ималаца јавних овлашћења, планом се констатује да у обухвату плана постоји потребан степен комуналне опремљености грађевинског земљишта потребан за издавање локацијских услова, односно грађевинске дозволе.

2.6. Услови и мере заштите планом обухваћеног подручја

2.6.1. Услови и мере заштите непокретних културних добара и амбијенталних целина и заштите културног наслеђа

На подручју у обухвату плана не налази се ни једно утврђено, нити евидентирано непокретно културно добро, према условима чувања, одржавања и коришћења културних добара и добара која уживају претходну заштиту бр. 626/2 од 16.8.2022.г. издатим од стране Завода за заштиту споменика културе Краљево.

За потребе израде плана мере техничке заштите прописане условима су :

- Завод за заштиту споменика у току својих активности може евидентирати нова добра која уживају претходну заштиту, а на основу Закона о културним добрима („Сл. гласник РС“, бр. 71/94, 52/11 - др. закон, 52/11 – др. закон, 99/11 – др. закон, 6/20 – др. закон, 35/21 - др. закон и 129/21 - др. закон)
- Уколико се приликом грађевинских радова наиђе на археолошки материјал, инвеститор и извођач су дужни да обуставе радове и обавесте надлежни Завод.
- Инвеститор и извођач су дужни да предузму мере заштите како се откривени археолошки материјал не би уништио или оштетио. након увида у материјал стручно лице Завода може да пропише заштитна археолошка истраживања или праћење радова.

2.6.2. Услови и мере заштите природе и природних добара

Просторни обухват плана се малим делом налази у заштићеном подручју Специјални резерват природе „Осредак“ у режиму заштите II степена, а на основу увида у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода за заштиту природе Србије. У обухват резервата „Осредак“ улазе к.п.бр. 9188/1, 9192/1 и 9192/2 све КО Кукљин.

Сходно томе, Решењем 03 бр. 020-2092/2 од 23.7.2021.г. Завода за заштиту природе Србије утврђени су услови заштите природе који су саставни део Плана и на основу којих се може реализовати израда Плана, јер је процењено да спровођење плана неће значајније утицати на природне вредности подручја.

Планирана намена усклађена је са наменом из плана вишег реда. Детаљна намена површина су привредне делатности. Од осталих намена заступљено је пољопривредно земљиште, и јавне саобраћајне површине. Намена катастарских парцела које се налазе у границама заштићеног природног добра Специјални резерват природе „Осредак“ је пољопривредно земљиште. На к.п.бр. 9188/1, 9192/1 и 9192/2 КО Кукљин, које су у обухвату заштићеног добра је забрањена изградња индустријских, металуршких и рударских објеката, асфалтних база, рафинерија нафте, као и објеката за складиштење и продају деривата нафте и течног нафтног гаса, термоелектрана и ветрогенератора, лука и робно-трговинских центара, аеродрома, услужних складишта, магацина и хладњача, викендица и других породичних објеката за одмор, експлоатацију минералних сировина, тресета и материјала речних корита и језера,

преоравања природних травњака, привредни риболов, уношење инвазивних алохтоних врста, изградњу објеката за рециклажу и спаљивања отпада и образовање депонија отпада.

Подручје је опремљено комуналном инфраструктуром у складу са условима надлежних предузећа. Објекти се инфраструктурно морају опремити по највишим доступним еколошким стандардима. На подручју настају санитарно-фекалне, атмосферске и зауљане воде са манипулативних површина, чије је одвођење плански решено тако да немају утицај на површинске и подземне воде. Зауљане воде са манипулативних површина се третирају пре одвођења у атмосферску канализацију.

Подручје је изграђено и нема посебних услова који се тичу инжењерско-геолошких карактеристика терена.

Технологије које би се користиле морају да омогуће реализацију мера превенције, спречавања и отклањања потенцијално негативних утицаја и ефеката у простору, мере заштите и мониторинга животне средине у свим фазама, како реализације, редовног рада и у случају акцидената. Третман и пречишћавање ваздуха и отпадних вода се спроводи уградњом савремених филтера. У складу са законском регулативом, обавезно је праћење загађености ваздуха, земљишта и вода.

У оквиру привредних делатности зелене површине су процентуално заступљене у складу са условима из плана ширег подручја. У озелењавању се користе аутохтоне врсте биљака које су отпорне на аерозагађење, имају густу и развијену крошњу, као и декоративне врсте које нису инвазивне и алергене. На самом подручју нема високог зеленила и вреднијих примерака дендрофлоре.

У оквиру подручја привредних делатности на адекватан начин се решава питање отпада. Планиране су одговарајуће површине за сакупљање, разврставање и привремено чување различитих отпадних материја у засебним судовима.

За све деградиране површине у току грађевинских радова обавезна је санација и у оквиру подручја привредних делатности потребно је обезбедити локације за трајно депоновање неискоришћеног грађевинског и осталог материјала.

Уколико се у току радова у земљишту наиђе на природно добро геолошко палеонтолошког типа и минеролошко петрографског порекла извођач радова је дужан да у року од 8 дана обавести Министарство надлежно за заштиту животне средине и да предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

2.6.3. Услови и мере заштите животне средине

На подручју плана остварен је позитиван ниво заштите животне средине, обзиром да нису планирани извори који угрожавају квалитет ваздуха, воде и нема чиниоца који остварују прекомерну буку.

Еколошке зоне „Западна Морава“ и „Расина“

Реке Западна Морава и Расина, дефинисане у Просторном плану, представљају важне еколошке репере и факторе позитивног утицаја, али и фактор ограничења, обзиром на вулнерабилност и неопходност примене мера заштите од потенцијалног загађивања. Ове еколошке зоне трпе негативне утицаје услед:

- упуштања комуналних и технолошких отпадних вода без предtretмана,
- неконтролисане употребе хемијских средстава на пољопривредним површинама у окружењу,
- одвијања саобраћаја у непосредном окружењу водотокова (могући акциденти),
- неадекватног управљања насталим врстама отпада у оквиру ових еколошких зона.

Мере заштите у еколошким зонама „Западна Морава“ и „Расина“, које се могу спроводити и на подручју у обухвату плана су:

- обавезно комунално и инфраструктурно опремање зона,
- обавезна контрола количине и квалитета отпада и отпадних вода насталих у оквиру зона,
- обавезан предtretман свих отпадних вода (комуналних, технолошких, потенцијално зауљених, атмосферских),
- рационална и контролисана употреба заштитних средстава на пољопривредним површинама,
- адекватно управљање свим врстама отпада,

За предметни план, а на основу Одлуке о приступању изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „Техноградња – грађевинска оператива“ у Глободеру, град Крушевац на животну средину IV бр. 350-981/2020 од 23.12.2020.г. („Сл. лист града Крушевца“, бр. 18/20), урађена је Стратешка процена утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Техноградња – грађевинска оператива“ у Глободеру, град Крушевац (октобар, 2022.г.) коју је израдила ECOlogica URBO DOO из Крагујевца из које је дат извод који се односи на еколошку валоризацију подручја плана, вредновање животне средине и мере за спречавање негативних утицаја на животну средину.

2.6.4. Еколошка валоризација подручја Плана детаљне регулације „Техноградња – грађевинска оператива“ у Глободеру

На основу утврђених потенцијала и евидентираних ограничења у простору на подручју Плана детаљне регулације „Техноградња – грађевинска оператива“ у Глободеру, карактеристика постојећег стање и карактеристика планских решења, односно постојеће и планиране намене, извршена је валоризација простора у обухвату планског документа.

Општи циљеви еколошког вредновања простора Плана детаљне регулације Техноградња – грађевинска оператива“ у Глободеру:

- утврђивање и валоризовање кључних потенцијала простора у обухвату Плана;

- идентификација постојећих ограничења и конфликта (просторних, еколошких);
- процена просторно-еколошког капацитета подручја Плана;
- дефинисање просторно-еколошке матрице Плана за одрживи развој.

Посебни циљеви еколошког вредновања простора Плана детаљне регулације Техноградња – грађевинска оператива“ у Глободеру:

- дефинисање еколошке целине и еколошке зоне;
- утврђивање услова за планиране намене у еколошкој целини;
- дефинисање еколошки прихватљивих садржаја и објеката са пратећом инфраструктуром;
- дефинисање услова и мера за планирање пројеката, услова за спречавање просторних и еколошких конфликта, као и услова еколошке компензације у простору;
- утврђивање обавезних еколошких мера и услова за реализацију планиране намене у процесу имплементације планског документа;
- утврђивање обавезних смерница и мера заштите и мониторинга животне средине и заштите од удеса.

Подручје Плана детаљне регулације „Техноградња – грађевинска оператива“ у Глободеру је валоризовано на основу постојећег стања, процењених значајних утицаја у границама планског документа, карактеристика планираних намена, објеката, садржаја и инфраструктуре, као и идентификованих ограничења, специфичности и условљености у простору.

Валоризација је извршена и у циљу усклађивања развоја планског подручја према критеријумима економске оправданости и еколошке прихватљивости. Концепт заштите и унапређења животне средине за подручје Плана детаљне регулације „Техноградња – грађевинска оператива“ у Глободеру, заснован је на:

- заштити и унапређењу простора и животне средине у подручју Плана детаљне регулације од значаја за животну средину уже и шире просторне целине;
- санацији и ревитализацији свих деградираних површина, постојећих и оних које ће настати и унапређењу еколошких услова Плана;
- инфраструктурном опремању и комуналном уређењу, пре свега зоне које већ трпи утицаје, у циљу унапређења медијума животне средине и заштите здравља локалног становништва;
- заштити квалитета ваздуха, контрола емисија са свих емитера и површина које представљају изворе емисија у ваздух;
- заштити квалитета подземних вода и земљишта;
- организованом систему управљања отпадом и отпадним водама (комуналне, технолошке и атмосферске);
- превенцији и контроли свих извора загађивања воде, ваздуха, земљишта;
- превенцији свих потенцијалних удеса и удесних ситуација;
- мониторингу стања животне средине.

У циљу одрживог и еколошки прихватљивог управљања простором, природним вредностима, животном и друштвеном средином у границама Плана детаљне регулације „Техноградња – грађевинска оператива“ у Глободеру, Стратешком проценом утицаја је извршена валоризација простора. Да би се проценили могући утицаји стратешког и осталог карактера, ефекти и последице по животну и друштвену средину, здравље и безбедност становништва и свих корисника простора, извршено је вредновање планског обухвата са аспекта заштите животне средине и еколошки најприхватљивији развој.

На основу просторно-положајних карактеристика анализираног подручја планског документа, постојећих ограничења и еколошких конфликта, постојеће намене, обавезујућих смерница и мера заштите животне средине које су услов за планирану намену и имплементацију Плана детаљне регулација „Техноградња – грађевинска оператива“ у Глободеру, односно реализацију планираних садржаја, инфраструктуре, подручје Плана се вреднује као: Еколошка целина „Техноградња – грађевинска оператива“ са припадајућим еколошким зонама и еколошким појасом:

- еколошка зона „Урбанистичка зона А“;
- еколошка зона „Пољопривредно земљиште“;
- еколошка зона „Специјални резерват природе „Осредак“;
- еколошки појас „Водно земљиште“.

Еколошка зона „Урбанистичка зона А“

На подручју у обухвату Плана у оквиру урбанистичке зоне А планирана је привредна делатност, која се односи на грађевинску оперативу предузећа „Техноградња“. Постојећа локација се проширује и утврђује се намена привредних делатности. У складу са власништвом на земљишту, груписањем парцела и планираном наменом, планским решењем се обезбеђује приступ локацији уз измену трасе дела постојећег општинског некатегорисаног пута, јер по постојећем катастарском стању, пресеца подручје које се опредељује за привредну делатност. Истовремено, планским решењем опредељена је нова траса дела некатегорисаног пута који је у обухвату Плана. Груписањем катастарских парцела створено је јединствено подручје који се може адекватно плански уредити за будуће коришћење земљишта. Део постојећег некатегорисаног пута овим планом мења намену и постаје део јединствене целине са основном наменом привредне делатности. Овом променом намене не ремети се коришћење било које парцеле пољопривредног земљишта ван обухвата плана, јер је одговарајућа траса јавног пута планирана овим планом.

Дозвољени и еколошки прихватљиви пројекти, односно објекти и делатности за еколошку зону „Урбанистичка зона А“ привредне делатности и комерцијалне делатности као компатибилних.

Привредна делатност подразумева објекте намењене различитим производним делатностима које су обично технолошки повезане, организоване у комплексе са производним, прерађивачким и/или дистрибутивним погонима, као и складишта, магацине и остале објекти у функцији основне делатности. Дозвољене су све групе делатности, осим оних које угрожавају људе и животну средину (земљиште, ваздух, воду).

На грађевинским парцелама са наменом привредних или комерцијалних делатности се могу градити помоћни објекти и то: гараже, оставе, портирнице, надстрешнице, тремови и сл., чија површина улази у максимални индекс заузетости на парцели.

Дозвољена је изградња посебних објеката који се не урачунавају у бруто развијену грађевинску површину, као што су: димњаци, торњеви и сл. Посебни објекти се позиционирају на грађевинској парцели (комплексу) у оквиру грађевинских линија.

Објекти могу имати подрумске или сутеренске просторије ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. Дубину и начин фундирања обавезно ускладити са карактером тла.

Складиштење материјала и робе на отвореном делу парцеле визуелно заклонити објектима или зеленилом.

Врсте и компатибилне намене објеката на грађевинским парцелама са привредним делатностима, а у оквиру дозвољеног индекса заузетости парцеле, дозвољава се компатибилна намена, у оквиру објекта или као самосталног објекта на парцели, као и пратећи и помоћни објекти који су у функцији коришћења главног објекта, чија намена не угрожава главни објекат и суседне објекте.

На површини основне детаљне намене привредних делатности дозвољена је изградња комерцијалних делатности као компатибилних, које подразумевају пре свега различите облике пословања.

За изградњу самосталног објекта комерцијалних делатности користе се сви урбанистички услови дефинисани за основну детаљну намену.

Компатибилне намене у оквиру основне претежне намене, могу бити и 100% заступљене на појединачној грађевинској парцели и на њих се примењују правила грађења дефинисана за основну детаљну намену.

Заштитно зеленило чине компактни засади листопадне и четинарске вегетације. Заштитно зеленило је пожељно уз границе комплекса у ширини која задовољава основну заштитну и естетску функцију. Зеленило се као намена сматра компатибилним свим осталим наменама. Категорију зеленила одређује тип намене у чијој је функцији.

Еколошка зона „Пољопривредно земљиште“

На делу подручја у обухвату Плана планирана намена је пољопривредно земљиште. Пољопривредно земљиште јесте земљиште које се користи за пољопривредну производњу и то: њиве, вртови, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци, рибњаци, трстици и мочваре, као и друго земљиште (вртаче, напуштена речна корита, земљишта обрасла ниским жбунастим растињем) и земљиште које се одговарајућим планским актом може привести намени за пољопривредну производњу. Пољопривредно земљиште користи се за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним овим Планом, а у складу са чл. 15 Закона о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон).

Посебне мере за еколошку зону „Пољопривредно земљиште“:

- забрањена је изградња на пољопривредном земљишту;
- забрањено је испуштање и одлагање опасних и штетних материја на пољопривредном земљишту и у каналима за одводњавање и наводњавање;
- забрањено је коришћење биолошки неразградиве фолије на обрадивом пољопривредном земљишту;
- коришћење обрадивог пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе је према условима утврђеним Законом о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС”, бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон);
- у обухвату Плана не постоје површине којима газдује предузеће „Србијашуме”; нити су Планом обухваћене шуме сопственика.

Еколошка зона „Специјални резерват природе „Осредак”

У обухват резервата „Осредак” улазе кп. бр. 9188/1, 9192/1 и 9192/2 све КО Кукљин. Према Решењу Завода за заштиту природе Србије о условима заштите природе 03 бр. 020-2092/2 од 23.07.2021. године и на основу увида у Централни регистар заштићених природних добара, утврђено је да се планско подручје малим делом налази у заштићеном подручју Специјални резерват природе „Осредак” у режиму заштите II степена. У обухвату заштићеног подручја је сплет рукаваца и мртваја, као и десетине језера насталих експлоатацијом седимената у речној долини. „Осредак” има велики значај са аспекта заштите ретких и заштићених биљних и животињских врста; део је коридора миграције и гнездилиште бројних птица мочварица, значајно је станиште водоземаца и гмизаваца, плавни делови су идеална природна плодишта за рибљи фонд, у састав флотантне вегетације улази и строго заштићена врста у Републици Србији – жути локвањ.

Посебне мере за еколошку зону „Специјални резерват природе - „Осредак”:

- на парцелама које се налазе у границама заштићеног подручја природног добра Специјални резерват природе „Осредак” (кп. бр. 9188/1, 9192/1 и 9192/2 КО Кукљин, град Крушевац) забрањена је изградња: индустријских, металуршких и рударских објеката, асфалтних база, рафинерија нафте, као и објеката за складиштење и продају деривата нафте и течног нафтног гаса, термоелектрана и ветрогенератора, лука и робно-трговинских центара, аеродрома, услужних складишта, магацина и хладњача, викендица и других породичних објеката за одмор, експлоатацију минералних сировина, тресета и материјала за речних корита и језера, преоравање природних травњака, привредни риболов, уношење инвазивних алохтоних врста, изградњу објеката за рециклажу и спаљивање отпада и образовање депонија;
- планирати инфраструктурно опремање планираних објеката по највишим доступним еколошким стандардима. Изградњу комуналне инфраструктуре изградити на основу услова надлежних комуналних организација;
- предвидети употребу технологије за које се могу планирати и реализовати мере превенције, спречавања и отклањања потенцијално негативних утицаја и ефеката у простору, мере заштите и мониторинга животне средине у свим фазама реализације, редовног рада и у случају акцидента;

- предвидети уградњу и редовно одржавање одговарајуће опреме (најбоља доступна техника и технолошка решења ВАТ) у складу са прописима и стандардима у области заштите животне средине и безбедности;
- извршити идентификацију свих отпадних вода које могу настати у оквиру планираних комплекса (санитарно-фекалних, технолошких, атмосферских, зауљених вода са манипулативних површина) и планирати њихово одвођење тако да нема утицаја на површинске и подземне воде, уз обавезан предтретман зауљених вода;
- обавезна уградња најсавременијих филтера за третман и пречишћавање ваздуха и отпадних вода;
- обавезан мониторинг ваздуха, земљишта и вода у складу са законском регулативом, као и заштиту од прекомерне буке (заштитни зелени појасеви и друге баријере);
- обавезне су мере еколошке компензације у циљу ублажавања штетних последица на природу (мере санације, примарна рехабилитација, успостављање новог локалитета или комбинацију мера).

Еколошки појас „Водно земљиште“

На делу подручја у обухвату Плана планирана намена је водно земљиште. У обухвату Плана је део Глободерског потока, који је евидентиран у катастару на катастарским парцелама бр. 4634/1 (део) и 4634/2 (део) обе КО Глободер у власништву Републике Србије, са правом коришћења ЈП Србијаводе. На терену поток не постоји као корито, терен је сув и поток није уочљив. Траса потока је измештена ископом новог корита који иде од пропуста испод државног пута, ка североистоку кроз појас пољопривредног земљишта и наставља са источне стране локације Техноградње. Појас регулације за водоток II реда у обухвату овог Плана се регулише у складу са условима ЈВП Србијаводе, и то тако што се од постојећих обала ископаног новог корита водотока једнострано проширује 3,0м за потребе приступа, одржавања и изградње, а са друге стране корита проширује се 1,0м од постојеће обале новог корита водотока који са источне стране иде ободом локације Техноградње и на северу скреће ка западу.

Посебне мере за еколошки појас „Водно земљиште“:

- водно земљиште се уређује у складу са Законом о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 - др. закон):
 - водно земљиште текуће воде је корито за велику воду и приобално земљиште. Приобално земљиште је појас земљишта непосредно уз корито за велику воду који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама. Ширина појаса приобалног земљишта је до 50м;
 - водни објекти за уређење водотока су: обалоутврде, преграде, прагови, напери и други објекти у кориту водотока намењени његовој стабилизацији и побољшање режима течења (регулациони објекти), као и вештачка речна корита (канални, просеци, измештена речна корита);

- водни објекти за заштиту од поплаву су: главни, секундарни и летњи насипи са припадајућим објектима (устава, црпне станице), кејске и одбрамбени зидови, растеретни и латерални канали, као и бране са акумулацијама и ретензијама са припадајућим за заштиту од поплава;
- планску документацију ускладити са Оперативним планом одбране од поплава за водотоке I реда – реку Западну Мораву, и за водотоке II реда – Глободерски поток који је надлежност градске управе.
- земљиште дуж водотока се може користити тако да се не угрожава спровођење одбране од поплава и заштита од великих вода, и права и обавезе за кориснике водног земљишта и водних објеката прописане законом.

С обзиром да је изградњом сепарацијом и других објеката на локацији Техноградње изведено измештање Глободерског потока на трасу корита која се са источне стране рати по ободу локацију Техноградње, обавезно је планирати појас регулације за Глободерски поток.

С обзиром да се локација Техноградње налази у водном земљишту реке Западне Мораве - десној инундацији, планирати потребне заштитне објекте и радове на заштити локације од великих вода реке западне Мораве.

За Еколошку целину „Техноградња – грађевинска оператива“, важе све опште и посебне мере за спречавање загађивања, спречавање емисија у ваздух, воду и земљиште, мере превенције потенцијалних загађивања, мере санације деградираних локација, заштите и мониторинга животне средине.

2.6.5. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку процене утицаја Плана на животну средину, мере за спречавање, ограничавање и компензацију негативних утицаја на животну средину

У циљу заштите и унапређења животне средине на планском и ширем подручју, стратешком проценом утицаја планских решења на животну средину, дефинисане су мере за спречавање и ограничење негативних и повећање позитивних утицаја на животну и друштвену средину. Смернице и мере су дефинисане на основу процене постојећег стања природних и створених вредности, капацитета животне средине, планских решења и идентификације могућих негативних утицаја и извора загађења на подручју Плана детаљне регулације „Техноградња – грађевинска оператива“ у Глободеру, град Крушевац.

Приликом дефинисања мера заштите животне средине узета је у обзир хијерархијска условљеност Плана и Стратешке процене утицаја, па су у мере заштите уграђене смернице докумената вишег хијерархијског нивоа које се односе на планско подручје. У мере су интегрисани услови и мере заштите ималаца јавних овлашћења прибављених за потребе израде Плана и Стратешке процене утицаја.

Мере заштите имају за циљ да све значајне утицаје на животну средину сведу у оквиру и границе прихватљивости, односно спрече угрожавање животне средине и квалитет живота свих корисника простора. Смернице и мере заштите простора и животне средине спречавају

еколошке конфликти, омогућавају развој и реализацију планираних намена у границама Плана детаљне регулације.

2.5.5.1 Заштита ваздуха

Заштита и очување квалитета ваздуха на подручју Плана детаљне регулације Техноградња – грађевинска оператива“ у Глободеру, град Крушевац, обухвата мере превенције и контроле емисије загађујућих материја из свих извора загађења (покретних и стационарних), како би се спречио и умањио њихов утицај на квалитет ваздуха и минимизирали потенцијално негативни ефекти на животну средину и здравље становништва.

Уз примену планираних и пројектованих мера заштите, услова ималаца јавних овлашћења, надлежних институција, законске регулативе, норми и стандарда из ове области, сви утицаји на ваздух, као медијум животне средине, се могу превенирати, умањити, спречити и свести у законом прописане оквире, а мониторингом пратити и контролисати у времену и простору. Заштита ваздуха обухвата планирање мера за имплементацију Плана које могу имати сложени карактер, кумулативно и синергијско дејство на квалитет ваздуха. Све смернице и мере заштите ваздуха морају се спроводити у складу са:

- Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21);
- Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредбом о методологији прикупљања података за Национални инвентар емисије гасова са ефектом стаклене баште („Сл. гласник РС”, бр. 81/10);
- Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл. гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21);
- Уредбом о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Сл. гласник РС”, бр. 5/16).

Планом се стварају услови за реализацију планираних намена, инфраструктурно и комунално опремање и уређење подручја, што подразумева временски ограничене утицаје на квалитет ваздуха.

Смернице и мере заштите ваздуха:

- оператер стационарног извора загађења је у обавези да спроведе мере за смањење загађивања ваздуха у поступку пројектовања, градње и редовног рада (експлоатације);
- емисија аерополутаната из издувних система ангажованих средстава мора бити усклађена са важећим прописима и стандардима што се контролише сваке године редовним техничким прегледом;
- емисионе вредности у ваздух одржавати у границама прописаним Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл. гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21);

- за случај прекорачења граничних вредности нивоа загађујућих материја у ваздух, оператер је дужан да предузме техничко-технолошке мере или да обустави технолошки процес, како би се концентрације загађујућих материја свеле у прописане вредности;
- обавезно је очување и унапређење постојећих појасева заштитног зеленила и прилагођавање функцији заштите од аерозагађења пројектом пејзажног уређења, уз коришћење претежно аутохтоних врста, уклопљених у амбијент и предео;
- вршити испитивање квалитета ваздуха (мерење концентрације суспендованих честица у ваздуху) у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 11/10, 75/10, и 63/13), којом је одређена гранична вредност емисије (ГВЕ);
- обезбедити доступност резултата испитивања и праћења стања квалитета ваздуха;
- у циљу спречавања негативних утицаја на животну средину и здравље становништва и побољшања постојећег стања у границама Плана, потребно је спроводити мере заштите животне средине: реализација пројеката (објеката, садржаја и извођење радова) мора садржати инструменте директне заштите животне средине (спречавање и минимизирање потенцијално штетних утицаја и негативних ефеката по животну средину), због чега је обавезно покретање поступка процене утицаја за пројекте, радове и објекте који могу утицати на квалитет и капацитет животне средине у складу са важећом законском регулативом и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/08).

Посебне мере заштите ваздуха

- редовно вршити орошавање свих површина по којима се креће механизација;
- како би се у максималној мери смањила емисија прашине у ваздух са радних и манипулативних платоа, која се ствара обављањем саобраћајних активности и при појави струјања ваздуха (ветрова), обавезно је квашење платоа и саобраћајница;
- на постројењу асфалтне и бетонске базе морају бити инсталирани исправни уређаји за пречишћавање ваздуха према пројектној документацији (врећасти филтери);
- на силосима за цемент и мешалици за умешавање бетона инсталирати филтере за отпашивање цементне прашине, помоћу којих се спречава емисија цементне прашине у ваздух;
- вршити редовно одржавање филтера заменом филтерских врећа, као и испитивање ефикасности филтера у случају потребе, мерењем емисије укупних прашкастих материја на излазном делу филтера, у складу са Уредбом о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Сл. гласник РС” бр. 5/16), ангажовањем овлашћене лабораторије;
- преко акредитоване лабораторије вршити испитивање квалитета ваздуха (мерење концентрације суспендованих честица у ваздуху) на начин који се прописује Студијом

о процени утицаја на животну средину, а у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр.135/04 и 36/09);

- обавезан је мониторинг квалитета ваздуха, објављивање резултата праћења и информисање јавности и надлежних институција, у складу са важећим Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21) и подзаконским актима.

2.5.5.2 Заштита вода

Заштита и унапређење квалитета површинских и подземних вода заснована је на мерама и активности којима се њихов квалитет штити и унапређује преко мера забране, превенције, обавезних мера заштите, контроле и мониторинга у циљу очувања живота и здравља живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, смањења загађења, спречавања даљег погоршања стања вода и обезбеђење нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене.

Стратешка процена утицаја на животну средину даје основне мере заштите вода које је неопходно даље спровести, на хијерархијски нижем нивоу (разрада и конкретизација кроз поступак процене утицаја на животну средину и Студију о процени утицаја на животну средину).

У циљу спречавања, ограничења и компензације негативних утицаја Плана на подземне воде, неопходно је спроводити строге мера заштите приликом планирања и реализације планираних промена и делатности. Све смернице и мере заштите вода морају се спроводити у складу са:

- Законом о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 - др. закон);
- Уредбом о утврђивању Водопривредне основе РС („Сл. гласник РС”, бр. 11/02);
- Уредбом о класификацији вода („Сл. гласник РС”, бр. 5/68);
- Уредбом о категоризацији водотока („Сл. гласник РС”, бр. 5/68);
- Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 24/14);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 50/12);
- Правилником о утврђивању водних тела површинских и подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 96/10);
- Правилником о одређивању граница подсливова („Сл. гласник РС”, бр. 54/11);
- Правилником о опасним материјама у водама („Сл. гласник РС”, бр. 31/82);

- Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник РС”, бр. 33/16);
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 74/11);

Мере заштите у еколошким зонама „Западна Морава” и „Расина”, које се могу спроводити и на подручју у обухвату Плана су:

- обавезно комунално и инфраструктурно опремање зона,
- обавезна контрола количине и квалитета отпада и отпадних вода насталих у оквиру зона,
- обавезан предтретман свих отпадних вода (комуналних, технолошких, потенцијално зауљених, атмосферских),
- рационална и контролисана употреба заштитних средстава на пољопривредним површинама,
- адекватно управљање свим врстама отпада.

Смернице и мере за заштиту вода

- све активности на планском подручју, у свим фазама имплементације Плана и реализације планираних промена (пренамена земљишта, проширење пољопривредног земљишта, проширење локације која се односи на грађевинску оперативу предузећа „Техноградња”, реконструкције односно проширење државног пута) на планском подручју, морају се спроводити искључиво према условима и мерама које обезбеђују заштиту подземних и површинских вода;
- приликом реализације планираних садржаја, градилиште обезбедити тако да се искључи могућност хаварија и удесних ситуација;
- забрањено је директно и индиректно загађивање површинских и подземних вода у обухвату Плана детаљне регулације „Техноградња – грађевинска оператива” у Глободеру;
- сви радови и активности на реализацији планираних промена (пренамена земљишта, проширење пољопривредног земљишта, проширење локације која се односи на грађевинску оперативу предузећа „Техноградња”, реконструкције односно проширење државног пута) у свим фазама имплементације Плана, морају се спроводити тако да обезбеде заштиту површинских и подземних вода, односно, забрањено је свако испуштање свих категорија и типова отпадних вода у водоток, приобаље и земљиште, без претходног пречишћавања до захтеваног нивоа;
- при извођењу свих радова на реализацији промена у планском подручју, обавезне су мере техничке и еколошке заштите од загађивања површинских вода, подземних вода и земљишта;

- обавезан је сепаратни систем канализације за условно чисте, потенцијално зауљене и санитарно фекалне отпадне воде;
- све отпадне воде се, пре упуштања у реципијент, морају пречишћавати до квалитета прописаног Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- атмосферске воде са зауљених и запрљаних површина, одводити на пречишћавање у сепаратору уља и масти до захтеваног квалитета, пре упуштања у реципијент;
- чишћење таложника-сепаратора уља и масти се мора поверити, искључиво, овлашћеном оператеру који има дозволу за управљање опасним отпадом на даљи третман; управљање опасним отпадом мора пратити документ о кретању опасног отпада;
- обавезна је контрола квалитета отпадних вода пре и после пречишћавања у таложницима сепараторима уља и масти; испитивање квалитета отпадних вода врши се преко акредитоване лабораторије;
- после пречишћавања, а пре упуштања у реципијент, обавезна је уградња уређаја за мерење и регистровање количина испуштених пречишћених отпадних вода и дефинисање мерног места за узимање узорка за испитивање квалитета пречишћених отпадних вода;
- у случају хаваријског изливања, просипања опасних и штетних материја, обавезна је хитна санација угрожене локације - одговор на удес, у складу са планом заштите од удеса;
- у зонама где је потенцијално генерисање разних категорија отпада, обавезно је успоставити управљање свим врстама отпада и отпадних вода;
- у циљу контроле животне средине, заштите воде и водних тела од загађивања, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/08) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради студије о процени утицаја на животну средину.

2.5.5.3 Заштита земљишта

Загађење земљишта на подручју Плана детаљне регулације „Техноградња – грађевинска оператива” у Глободеру, је могуће у случају испуштања не третираних отпадних вода, просипања штетних материја (нафте, нафтних деривата, уља, хемикалија), у случају неконтролисаног одлагања отпадних материја, али и при реализацији планских решења. Адекватним управљањем свим врстама отпада и отпадних вода који могу настати како у фази реализације тако и у току редовних активности на планском подручју, потенцијално штетни утицаји по земљиште са овог аспекта се минимизирају.

Опште мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта (систем заштите земљишног простора) и његово одрживо коришћење, које се остварује применом мера системског праћења квалитета земљишта:

- праћење индикатора за оцену ризика од деградације земљишта;
- спровођење ремедијационих програма за отклањање последица контаминације и деградације земљишног простора, било да се они дешавају природно или да су узроковани антропогеним активностима.
- Мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта и његово одрживо коришћење које се спроводи кроз:
- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за све делатности за које се очекује да ће знатно оштетити функције земљишта;
- обавезно управљање отпадом у складу са Законом о управљању отпадом и подзаконским актима;
- обавезно управљање отпадним водама на планском подручју.

Све смернице и мере заштите земљишта морају се спроводити у складу са:

- Законом о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/15);
- Закона о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон)
- Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 88/20);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 30/18 и 64/19);
- Правилник о садржини пројеката ремедијације и рекултивације („Сл. гласник РС“, бр. 35/19);
- Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 23/94);

Мере заштите земљишта од загађивања и деградације:

- реализација планираних промена и активности се мора спровести у складу са прописаним урбанистичким параметрима, правилима уређења и правилима грађења и еколошким условима и мерама;
- обавезна је санација и рекултивација постојећих деградираних површина у границама планског документа;
- на планском подручју и непосредном окружењу, забрањено је формирање одлагалишта вишка материјала; Сав вишак материјала од рашчишћавања терена одлагати, према условима надлежног комуналног предузећа;
- обавезна је контрола управљања отпадним водама у границама Плана како би се спречиле хаварије и изливање отпадних вода у земљиште;

- обавезно је планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за оне делатности за које се очекује да ће знатно оштетити функције земљишта;
- инвеститор/носилац пројекта потенцијални загађивач или његов правни следбеник, обавезан је да отклони узрок загађења и последице директног или индиректног загађења животне средине и сноси укупне трошкове, који укључују трошкове ризика по животну средину и трошкове уклањања штете нанете животnoj средини;
- обавезна је заштита земљишта од ерозионих процеса; земљане радове вршити тако да се не угрози стабилност терена на локацији и у окружењу уз обавезне мере заштите од ерозија и појаве клизишта;
- обавезан је мониторинг и контрола управљања отпадом и отпадним водама на планском подручју;
- у циљу контроле животне средине и заштите земљишта од загађивања, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објеката, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/08) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изradi/не изradi Студије о процени утицаја на животну средину.

2.5.5.4 Заштита и унапређење природе, природних добара и предела

Заштита, унапређење и очување природе, биолошке и предеоне разноврсности као дела животне средине, остварује се усклађивањем активности, економских и друштвених развојних планова, програма, пројеката са одрживим коришћењем обновљивих и необновљивих ресурса и дугорочним очувањем природних екосистема и природне равнотеже.

Према Решењу Завода за заштиту природе Србије о условима заштите природе 03 бр. 020-2092/2 од 23.07.2021. године., и увидом у Централни регистар заштићених природних добара, у обухвату Плана детаљне регулације „Техноградња – грађевинска оператива” у Глободеру, град Крушевац, налази се малим делом (кп. бр. 9188/1, 9192/1 и 9192/2 КО Кукљин, град Крушевац) у заштићеном подручју Специјални резерват природе „Осредак” у режиму заштите II степена.

Мере заштите природе ће се спроводити у складу са:

- Законом о заштити природе („Сл. гласник РС” бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16 и 95/18 - др. закон и 71/21);
- Законом о шумама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 - др. закон);
- Уредба о режимима заштите („Сл. гласник РС”, бр. 31/12);
- Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС”, бр. 102/10).

Смернице и мере заштите:

- на парцелама које се налазе у границама заштићеног подручја природног добра Специјални резерват природе „Осредак“ (кп. бр. 9188/1, 9192/1 и 9192/2 КО Кукљин, град Крушевац) забрањена је изградња: индустријских, металуршких и рударских објеката, асфалтних база, рафинерија нафте, као и објеката за складиштење и продају деривата нафте и течног нафтног гаса, термоелектрана и ветрогенератора, лука и робно-трговинских центара, аеродрома, услужних складишта, магацина и хладњача, викендица и других породичних објеката за одмор, експлоатацију минералних сировина, тресета и материјала за речних корита и језера, преоравање природних травњака, привредни риболов, уношење инвазивних алохтоних врста, изградњу објеката за рециклажу и спаљивање отпада и образовање депонија;
- планирати инфраструктурно опремање планираних објеката по највишим доступним еколошким стандардима. Изградњу комуналне инфраструктуре изградити на основу услова надлежних комуналних организација;
- предвидети употребу технологије за које се могу планирати и реализовати мере превенције, спречавања и отклањања потенцијално негативних утицаја и ефеката у простору, мере заштите и мониторинга животне средине у свим фазама реализације, редовног рада и у случају акцидента;
- предвидети уградњу и редовно одржавање одговарајуће опреме (најбоља доступна техника и технолошка решења ВАТ) у складу са прописима и стандардима у области заштите животне средине и безбедности;
- извршити идентификацију свих отпадних вода које могу настати у оквиру планираних комплекса (санитарно-фекалних, технолошких, атмосферских, зауљених вода са манипулативних површина) и планирати њихово одвођење тако да нема утицаја на површинске и подземне воде, уз обавезан предtretман зауљених вода;
- обавезна уградња најсавременијих филтера за третман и пречишћавање ваздуха и отпадних вода;
- обавезан мониторинг ваздуха, земљишта и вода у складу са законском регулативом, као и заштиту од прекомерне буке (заштитни зелени појасеви и друге баријере);
- обавезне су мере еколошке компензације у циљу ублажавања штетних последица на природу (мере санације, примарна рехабилитација, успостављање новог локалитета или комбинацију мера);
- приликом озелењавања простора, предност имају аутохтоне врсте које су отпорне на аерозагађење, које имају густу и добро развијену крошњу, а као декоративне врсте могу се користити и врсте егзота које се могу прилагодити локалним условима, а при том да нису алергене и инвазивне (тополе). Инвазивне (агресивне, алохтоне) врсте у Србији су: *Acer negundo* (јасенолисни јавор или негундовац), *Amorpha fruticosa* (барремац), *Robinia pseudocacia* (барпем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситнолисни или сибирски брест), *Prunus padus* (спремза), *Prunus serotina* (касна спремза);

- изградњу, доградњу и реконструкцију објеката ускладити са инжењерско геолошким својствима терена у циљу обезбеђивања стабилности тла у току грађења и коришћења објеката;
- планирати потребну опрему за сакупљање и разврставање и привремено чување различитих отпадних материја у засебним судовима на одговарајућим бетонским површинама, посебно изграђеним нишама или бетонским боксовима. Отпадни материјал за који су прописани посебни поступци (истрошене батерије и акумулатори, отпадна уља, гуме, електрична и електронска опрема) мора се прикупљати и повремено одлагати у посебно уређеном и обележеном простору, а уклањање поверити посебно овлашћеној лабораторији;
- обавезно максимално очување и заштиту високог зеленила и вреднијих примерака дендрофлоре (појединачна стабла, као и групе стабала);
- обавезна санација свих деградираних површина. Приликом грађевинских радова у границама Плана, планирати локације на којима ће се трајно депоновати неискоришћени грађевински и остали материјал настао приликом радова;
- планирати све мере заштите у акцидентним ситуацијама уз обавезу обавештења надлежних инспекцијских служби и установа;
- уколико се током радова наиђе на геолошко-палентолошка документа или минералошко-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, извођач радова је дужан да обавести Министарство заштите животне средине, као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе до доласка овлашћеног лица.

2.5.5.5 Заштита културних добара

Према Условима Завода за заштиту споменика културе Краљево бр. 626/2 од 16.08.2022. године., на основу члана 17. Закона о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94, 52/11, 99/11 - др. закон, 6/20 - др. закон, 35/21 - др. закон и 129/21 - др. закон), на простору Плана детаљне регулације „Техноградња – грађевинска оператива” у Глободеру, град Крушевац, не постоје утврђена нити евидентирана непокретна културна добра.

Смернице и мере заштите културних добара:

- пре извођења било којих грађевинских земљаних радова, обавеза инвеститора и извођача је да сходно одредбама Закона о културним добрима, од надлежног Завода за заштиту споменика културе прибави услове, сагласности и мишљења;
- у току редовних активности Завод у Краљеву може извршити евидентирање нових добара која уживају претходну заштиту о чему ће обавестити надлежно одељење за урбанизам Градске управе града Крушевца (чл. 29 Закона о културним добрима);
- ако се у току извођења геолошких, грађевинских или било каквих других земљаних радова у границама Плана детаљне регулације „Техноградња – грађевинска оператива” у Глободеру, град Крушевац, наиђе на до сада непозната археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова/инвеститор је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и у току истог дана обавести надлежни Завод за заштиту

споменика културе и да предузме мере да се налаз/налазиште не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен, до доласка стручњака Завода на увид;

2.5.5.6 Заштита од нејонизујућег зрачења

Заштита од нејонизујућих зрачења обухвата услове и мере заштите здравља људи и заштите животне средине од штетног дејства нејонизујућих зрачења, услове коришћења извора нејонизујућих зрачења и представљају обавезне мере и услове при планирању, коришћењу и уређењу простора.

Заштита од нејонизујућег зрачења спроводиће се у складу са одредбама:

- Закона о заштити од нејонизујућег зрачења („Сл. гласник РС”, бр. 36/09);
- Правилником о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС”, бр. 104/09).

Опште смернице и мере за заштиту од нејонизујућег зрачења

- обавезна је контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу у животној средини и контрола спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења;
- обавезно је систематско испитивање и праћење нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини;
- обавезно је вођење евиденције о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса;
- обавезно је информисање становништва о мерама заштите и обавештавање о степену изложености нејонизујућим зрачењима у животној средини;
- свака изградња у близини извора нејонизујућег зрачења мора бити урађена уз издате услове и сагласност власника извора нејонизујућег зрачења и у складу са постојећом законском регулативом за нејонизујуће зрачење;
- у циљу контроле животне средине, контроле и заштите здравља становништва од извора нејонизујућег зрачења, прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине и здравља становништва, за реализацију објеката/уређаја извора нејонизујућег зрачења, потребно је покретање поступка процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине и доношење одлуке о изradi /не изradi Студије о процени утицаја на животну средину за планиране пројекте потенцијалне изворе нејонизујућег зрачења у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/08).

2.5.5.7 Бука и вибрација

Емисија буке ће пратити све радове у току реализације планиране намене, планираних пројеката, односно при уређивању терена, изградњи објеката, пратећих садржаја и

инфраструктуре. У свим фазама реализације планираних промена користиће се механизација која је извор буке и вибрација.

Како би негативни утицаји буке били сведени у границе прихватљивости, морају се поштовати смернице и мере превенције, спречавања, отклањања и заштите од штетних ефеката буке по живот и здравље локалног становништва у зонама утицаја и квалитета животне средине окружења. Заштита од буке на подручју Плана мора бити у складу са:

- Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 96/21);
- Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 75/10);
- Правилником о дозвољеном нивоу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 72/10);
- Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Сл. гласник РС”, бр. 72/10);

Опште мере заштите становништва од буке у животној средини обухватају одређивање акустичних зона у складу са наменом простора и граничним вредностима индикатора буке у тим зонама:

- тихе зоне – заштићене целине и зоне са прописаним граничним вредности од 50 dB (A) у току дана и 40 dB (A) у току ноћи у којима је забрањена употреба извора буке који могу повисити ниво буке;
- остале зоне – са мерама за отклањање извора буке и мерама заштите од буке;

Смернице и мере заштите од буке и вибрација:

- сви постојећи и планирани пројекти (објекти, делатности, активности) генератори буке, су у обавези да примењују мере техничке заштите од буке;
- при извођењу радова на подручју Плана детаљне регулације, свако градилиште мора бити обезбеђено тако да се смање и минимизирају утицаји појаве и трајање буке (за случај интензивних радова и ангажовање тешке механизације у дужем временском периоду треба поставити заштитне баријере за смањење негативних утицаја интензитета буке);
- инвеститор/носилац пројекта генератори буке су у обавези да примењују мере техничке заштите од буке за све објекте и делатности генераторе буке;
- мерење буке вршити преко овлашћене акредитоване лабораторије, у складу са важећом законском регулативом;
- извори буке морају поседовати исправе са подацима о нивоу буке при прописаним условима коришћења и одржавања као и упутствима о мерама за заштиту од буке (атест, произвођачка спецификација, стручни налаз о мерењу нивоа буке);

- обавезно је подизање заштитних баријера (вештачких и/или природних) према зонама утицаја;
- планирати пејзажно обликовање и уређење линеарног, заштитног зеленила (обостраног), избором аутохтоних врста;
- обавезна је реализација појаса заштитног зеленила у оним деловима Планског подручја у који могу представљати потенцијалне изворе буке;
- избор зеленила мора бити прилагођен зонским и локацијским условима, у складу са пејзажним и еколошко-биолошким захтевима;
- у циљу контроле животне средине и заштите подручја, становништва и екосистема од прекомерне буке, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/08) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

2.5.5.8 Управљање отпадом

Мере управљања отпадом дефинисане су на основу смерница из докумената вишег реда као и на основу процене количине и карактера отпада који ће настајати на подручју Плана. Концепт управљања отпадом на подручју Плана мора бити заснован на укључивање у систем Локалног плана управљања отпадом града Крушевца као и на примени свих неопходних организационих и техничких мера којима би се спречили потенцијални негативни утицаји на квалитет животне средине.

Управљање отпадом на подручју Плана детаљне регулације „Техноградња – грађевинска оператива” у Глободеру, мора бити део интегралног управљања отпадом на локалном и регионалном нивоу и спроводиће се у складу са:

- Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 - др. закон);
- Законом о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС”, бр. 36/09 и 95/18 - др. закон);
- Уредбом о одлагању отпада на депоније („Сл. гласник РС”, бр. 92/10);
- Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19 и 39/21);
- Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21);
- Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 17/17);

- Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 7/20 и 77/21);
- Правилником о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС”, бр. 98/10).

У складу са планираним садржајима и активностима, на планском подручју се може очекивати настајање следећих врста и категорија отпада:

- грађевински отпад и шут,
- комунални отпад,
- опасан и неопасан отпад.

Смернице и мере управљања отпадом:

- инвеститор/извођач радова је у обавези да, у складу са одредбама Закона о управљању отпадом, у току извођења радова, предвиди и обезбеди:
- одговарајући начин управљања/поступања са насталим отпадом у складу са законом и прописима донетим на основу закона којима се утврђује поступање са секундарним сировинама, опасним отпадом, посебним токовима отпада;
- грађевински и остали отпадни материјал, који настане у току извођења радова, сакупи, разврста и привремено складишти у складу са извршеном класификацијом на одговарајућим одвојеним местима предвиђеним за ову намену, искључиво у оквиру градилишта; спроведе поступке за смањење количине отпада за одлагање (посебни услови складиштења отпада – 17 спречавање мешања различитих врста отпада, расипања и мешања са водом) и примену начела хијерархије управљања отпадом (превенција и смањење, припрема за поновну употребу, рециклажа и остале операције поновног искоришћења, одлагање отпада), односно одваја отпад чије се искоришћење може вршити у оквиру градилишта или у постројењима за управљање отпадом; приликом складиштења насталог отпада примени мере заштите од пожара и експлозија;
- извештај о испитивању насталог неопасног и опасног отпада којим се на градилишту управља, у складу са Законом о управљању отпадом и Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19 и 39/21);
- води евиденцију о врсти, класификацији и количини грађевинског отпада који настаје на градилишту; о издвајању, поступању и предаји грађевинског отпада (неопасног, интерног, опасног отпада, посебних токова отпада);
- преузимање и даље управљање отпадом који се уклања, обавља искључиво преко лица које има дозволу да врши његово сакупљање и/или транспорт до одређеног одредишта, односно до постројења које има дозволу за управљање овом врстом отпада (третман, односно складиштење, поновно искоришћење, одлагање);

- попуњавање докумената о кретању отпада за сваку предају отпада правном лицу, у складу са Правилником о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 114/13) и Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 17/17); комплетно попуњен Документ о кретању неопасног отпада чува најмање две године а трајно чува Документ о кретању опасног отпада, у складу са законом;
- успоставити сакупљање, транспорт и одлагање комуналног отпада преко надлежног комуналног предузећа, у складу са Локалним планом управљања отпадом;
- забрањено је мешање различитих категорија опасних отпада или мешање опасног отпада са неопасним отпадом, као и разблаживање опасног отпада ради испуштања у животну средину;
- вршити сакупљање, разврставање и безбедно одлагање отпада који настаје на Планском подручју у оквиру сваке појединачне функционалне целине, локације или зоне, у складу са наменом простора;
- обезбедити одговарајући број контејнера/посуда за прикупљање и привремено складиштење отпада на начин којим се спречава његово расипање, у складу са прописима којима је уређено управљање отпадом;
- поставити судове (контејнере) за сакупљање отпада у зонама и локацијама, у складу са партерним решењем;
- комунални отпад одлагати у контејнере са поклопцем; евакуацију отпада са комплекса вршити на контролисан начин, према условима надлежног комуналног предузећа;
- обезбедити контејнере за сакупљање отпада који се може рециклирати (папир, картон, стакло, пластика); сакупљени рециклажни отпад предавати овлашћеним Оператерима, уз евиденцију и документ о кретању отпада;
- управљање и поступање са отпадом из таложника-сепаратора уља и масти, који представља опасан отпад, мора бити усаглашено са одредбама Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21). Тако настали отпад се уступа Оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом на даље поступање и третман, уз обавезну евиденцију и Документ о кретању опасног отпада; Носилац Пројекта може поверити чишћење сепаратора оператеру који поседује дозволу за управљање овом врстом отпада.

2.5.5.9 Заштита од удесних ситуација

На планском подручју постоји вероватноћа појаве удесних ситуација. У свим фазама имплементације Плана обавезне су мере превенције, спречавања, отклањања узрока, контроле и заштите од удеса и удесних ситуација. Заштита од удеса и удесних ситуација на подручју Плана спроводиће се у складу са:

- Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/18, 87/18 - др. закон);
- Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС”, бр. 87/18);
- Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. гласник РС”, бр. 3/18);
- Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ”, бр. 81/95);
- Правилником о техничким нормативима за стабилне инсталације за дојаву пожара („Сл. лист СРЈ”, бр. 87/93);
- Правилником о техничким нормативима за заштиту објекта од атмосферског пражњења („Сл. лист СРЈ”, бр. 11/96).

Мере заштите животне средине и одговор на удес:

- заштита од земљотреса се спроводи кроз примену важећих сеизмичких прописа за реализацију планираних промена (изградња или реконструкција постојећих објекта). Ради заштите од земљотреса, планирани објекти мора да буду реализовани и категорисани према прописима и техничким нормативима за изградњу објекта у сеизмичким подручјима;
- објекти морају бити изведени у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18), Закона о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима („Сл. гласник РС”, бр. 54/15), Правилником о техничким нормативима за заштиту од пожара стамбених и пословних објекта и објекта јавне намене („Сл. гласник РС”, бр. 22/19) и правилницима и стандардима који ближе регулишу изградњу објекта;
- снабдевање машина нафтом и нафтним дериватима обавља на посебно опремљеним местима, а у случај да дође до изливања уља и горива у земљиште одмах прекине радове и изврши санацију, односно ремедијацију загађене површине,
- у случају акцидентног просипања (случајно цурење услед квара на механизацији) погонског горива (нафтних деривата), радове одмах обуставити а терен санирати чишћењем слоја земљишта загађеног нафтним дериватом. Поступање са тако насталим отпадом ускладити са одредбама Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21);
- према одредбама Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18 - др. закон), Закона о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Сл. гласник РС” бр. 44/77, 45/85, 18/89, 53/93 - др. закон, 67/93 - др. закон, 48/94 -др. закон, 101/05 - др. закон и 54/15 - др. закон и прописаним условима надлежног одељења противпожарне полиције, прибавити сагласност противпожарне

полиције на техничку документацију, извести и спроводити прописане мере противпожарне заштите;

- примену мера заштите и превенцију и отклањање последица у случају удесних ситуација у току извођења радова (опрема за гашење пожара, абсорбенти за сакупљање изливених и просутих материја);
- посебну пажњу посветити обуци и контроли запослених као и квалитету и атесту противпожарне опреме планиране за уградњу;
- приступне путеве и пролазе за ватрогасна возила до објеката;
- објектима морају бити обезбеђени приступни путеви за ватрогасна возила у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређење платоа за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ“, бр. 8/95);
- после удеса инвеститор/носилац пројекта је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа, о ванредном догађају обавести надлежни орган ресорног министарства; Обавештење садржи информације о околностима ванредног догађаја, месту, времену, непосредној опасности по здравље људи и опис предузетих мера; Сва места где је настала хаварија се морају поправити и потпуно санирати у најкраћем року;
- пројектовати заштиту инсталација и објеката од атмосферског пражњења;
- у циљу контроле животне средине и прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објеката, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изradi/не изradi Студије о процени утицаја на животну средину.

2.5.5.10 Мере еколошке компензације

Мере еколошке компензације се дефинишу са циљем ублажавања штетних последица реализације планских решења на животну средину и здравље људи, у складу са Правилником о компензацијским мерама („Сл. гласник РС“, бр. 20/10). Како је циљ компензације на подручју Плана заштита животне средине, здравља људи и квалитета живота локалног становништва због директних и индиректних утицаја планираних намена, формирање нових зелених површина треба утврдити на основу процене вероватноће, обима и карактера могућих негативних утицаја постојећих и планираних садржаја на животну средину. Компензацију зеленила треба спровести тако да допринесе смањењу нивоа буке, емисије загађујућих материја и побољшању пејзажних карактеристика подручја.

Мере еколошке компензације:

- успоставити појасеве заштитног зеленила у контактним зонама Плана детаљне регулације према индивидуалним објектима становања;
- извршити рекултивацију деградираних локација и зона у границама Плана детаљне регулације и контактним зонама утицаја према зонама становања;
- одабир врста приликом формирања заштитног појаса вршити на основу анализе и валоризације постојећег зеленила на подручју Плана и окружењу;
- приликом формирања заштитног зеленила избегавати алохтоне, инвазивне и алергене врсте биљака;

Циљ еколошке компензације на подручју Плана детаљне регулације је санација и ревитализација свих деградираних површина које су настале као последица претходне намене на планском подручју, или могу настати у току интервенција у простору планираним за извођење радова на реализацији планираних промена. Препорука је да се спроведу све активности које доприносе визуелно естетском побољшању вредности подручја, кроз рекултивацију, односно обнову педолошког и вегетационог покривача.

2.6.6. Услови и мере заштите вода, коришћења вода и режима површинских вода

Стратешки документи који се користе за утврђивање услова и мера који се тичу вода и водног земљишта су Водопривредна основа Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 11/02), Просторни план Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 88/10) и Стратегија управљања водама на територији Републике Србије до 2034.г. („Сл. гласник РС“, бр. 3/17).

У непосредном окружењу и у делу обухвата Плана је Глободерски поток – водоток II реда. На око 230м је река Западна Морава са хидролошким подацима $Q1\%=1409\text{m}^3/\text{с}$, $Q2\%=1156\text{m}^3/\text{с}$.

Обухват плана је наспрам стационаже реке Западне Мораве км 28+000, у земљишту реке Западне Мораве које је одређено урезом стогодишњих вода, непосредно уз неуређена напуштена експлоатациона поља речног наноса, непосредно поред и делом у зони подручја заштите природе.

Према стратегији управљања водама на територији Републике Србије до 2034.г. („Сл. гласник РС“, бр. 3/17) за средње значајне индустријске зоне грађевински објекти на водотоковима треба да обезбеде минимални степен заштите на велике воде ранга Q2% (педесетогодишња велика воде).

За све радове на водном земљишту неопходно је претходно прибавити водне услове. Постојећи објекти изграђени на водном земљишту који се задржавају не могу се реконструисати или дограђивати без водних услова Јавног водопривредног предузећа.

На локацији су изграђени објекти управне зграде, непропусна септичка јама, постројење за сепарацију природног шљунка и асфалтна база. Како се локација налази у земљишту реке Западне Мораве – десна инундација, које је одређено урезом стогодишњих вода у оквиру локације могуће је постављати потребне заштитне објекте и изводити радове на заштити локације од великих вода реке Западне Мораве.

Постојећи водоток се уређује тако да се обезбеди заштита стабилности и режима вода.

У обухвату плана је део Глободерског потока који је водоток II реда. Поток евидентиран у катастару је на катастарским парцелама 4634/1 и 4634/2 обе КО Глободер. Делови ових парцела су у обухвату плана. Парцеле су у власништву Републике Србије, са правом коришћења ЈП Србијаводе, у врсти земљишта – остало земљиште. У оквиру ових катастарских парцела на терену се не уочава корито и терен је сув.

Катастарско стање је промењено и траса потока је измештена ископом новог корита по ободу локације. К.п.бр. 4634/2 КО Глободер је парцела потока која се у врсти земљишта води као остало земљиште, на коју се наставља к.п.бр. 4634/4 КО Глободер на којој се налази стамбени објекат. Поред овог објекта траса потока је измештена ископом новог корита који иде од пропуста испод државног пута, ка североистоку кроз појас пољопривредног земљишта и наставља са источне стране локације Техноградње.

Траса постојећег Глободерског потока се овим планом детаљне регулације регулише на начин утврђен водопривредним условима. Појас регулације за водоток II реда у обухвату овог плана се регулише у складу са условима ЈВП Србијаводе, и то тако што се од постојећих обала ископаног новог корита водотока једнострано проширује 3,0м за потребе приступа, одржавања и изградње, а са друге стране корита проширује се 1,0м од постојеће обале новог корита водотока који са источне стране иде ободом локације Техноградње и на северу скреће ка западу.

Планом се дефинише појас регулације за Глободерски поток и земљиште се опредељује као површина јавне намене, означен као грађевинска парцела бр. 4 (КО Кукљин) и грађевинска парцела бр. 5 (КО Глободер).

За подручје града Крушевца постоји Оперативни план одбране од поплава за водотоке I реда – реку Западну Мораву, и за водотоке II реда – Глободерски поток који је надлежност градске управе. Земљиште дуж водотока се може користити тако да се не угрожава спровођење одбране од поплава и заштита од великих вода, и права и обавезе за кориснике водног земљишта и водних објеката прописане законом.

Нивелете пропуста и прелаза преко водотока од доње ивице конструкције ових објеката морају да имају висину изнад нивоа меродавних рачунских великих вода у складу са важећим прописима који се односе на пројектовање оваквих објеката.

Мостовске конструкције се изводе са најсавременијим инжењерским решењима која обезбеђују потребан протицајни профил у зони мостова. Минимално надвишење у зависности од протицаја износи од 0,6 до 0,8м.

Инфраструктурне објекте водити кроз заштитне цеви тако да горња ивица заштитних цеви буде на минимум 1,0м испод нивелете дна регулисаних корита на местима прелаза.

Постојеће стање водоснабдевања и начин водоснабдевања, отпадне воде, каналисања отпадних вода, сепаратни систем сакупљања и одвођења отпадних вода, пријем атмосферских вода и др. је описано у делу 2.3.2 *Хидротехничка инфраструктура*.

Саставни део плана је обавештење о условима за израду ПДР-а Јавног водопривредног предузећа „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш, бр. 4414 од 26.4.22.г.

2.6.7. Услови и мере заштите од пожара

Плански документ се израђује у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 11/9, 20/15, 87/18 и 87/18-др. закон), Законом о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима („Сл. гласник РС“, бр. 54/15), као и важећим техничким прописима и стандардима којима је са аспекта заштите од пожара и експлозија уређена област планирања и изградње.

Планом су обезбеђене следеће мере заштите од пожара:

- просторним распоредом планираних објеката формиране су неопходне удаљености између објеката које служе као противпожарне преграде,
- саобраћајна мрежа омогућава приступ ватрогасним возилима до свих планираних објеката,
- водоводна мрежа обезбеђује довољне количине воде за гашење пожара,
- објекти се граде од тврдых, инертних и ватроотпорних материјала,
- електрична мрежа и инсталације су у складу са прописима из ове области,
- објекти морају бити снабдевени одговарајућим средствима за гашење пожара,
- уз инвестиционо техничку документацију за одређене врсте објеката у складу са чл. 33. и 34. Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др. закон), ради се главни пројекат заштите од пожара.

Урбанистичко архитектонске мере

Урбанистичка поставка објекта и архитектонско решење треба бити у свему према постојећим техничким прописима за заштиту од пожара, Закону о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 11/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др. закон), локалном Плану заштите од пожара, као и посебним градским одлукама.

Саобраћајница у обухвату плана омогућава приступ ватрогасним возилима, а са манипулативне површина у оквиру грађевинских парцела или са околног неизграђеног пољопривредног земљишта – могућ је приступ ватрогасних возила.

Релативно мала спратност објеката омогућава брзу и ефикасну евакуацију запослених радника и материјалних добара из објеката, док слободне површине у оквиру плана представљају противпожарну преграду и простор на коме је могуће извршити евакуацију запослених радника и материјалних добара.

При пројектовању објеката обавезно је разрадити и мере заштите од пожара и то:

- у индустријским и пословним објектима морају се применити прописане мере за заштиту од пожара,
- по завршетку радова, обавезно је прибавити сагласност надлежног органа да су пројектоване мере заштите од пожара изведене,

- као и остале мере предвиђене правилницима из ове области.

Саставни део Плана су и претходни услови за заштиту од пожара издати од стране Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Крушевцу 09.17.1 бр. 217-72/20 од 7.2.2020.г.

2.6.8. Услови и мере заштите од елементарних непогода

Заштита становништва, материјалних и културних добара од природних непогода, планира се у складу са извршеном проценом угрожености и заснива се на јачању система управљања при ванредним ситуацијама и изradi интегралног информационог система о природним непогодама. На основу Закона о ванредним ситуацијама јединица локалне самоуправе израђује План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама.

2.6.9. Сеизмика

На основу карата сеизмичких хазарда Републичког сеизмолошког завода, подручје обухваћено Планом у целини припада зони 8° МЦС, што означава условну повољност са аспекта сеизмичности и није област са сопственим турским жариштем.

2.6.10. Услови прилагођавања потребама одбране земље и мере заштите од ратних дејстава

Услови заштите и уређења насеља у случају рата или за потребе одбране, уграђени су у дугорочно постављену концепцију планирања просторне организације града, размештају објеката од виталног значаја и планирању саобраћајне инфраструктуре.

У складу са условима надлежног министарства за израду предметног плана нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље.

2.6.11. Услови којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом

Приступачност се односи на планирање нових објеката и простора, пројектовање и изградњу и доградњу нових објеката, као и на реконструкцију и адаптацију постојећих објеката када је то могуће у техничком смислу. Обавезни елементи приступачности су: елементи приступачности за савладавање висинских разлика и елементи приступачности кретања и боравка у простору. Код пројектовања и изградње саобраћајних, пешачких и других површина намењених кретању обезбедити услове за несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката којим се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Сл. гласник РС”, бр. 22/15) и уз поштовање одредби Закона о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом („Сл. гласник РС”, бр. 33/06 и 13/16).

У складу са стандардима приступачности осигурати услове за несметано кретање тако што је потребно да тротоари и пешачки прелази имају нагиб до 5% (1:20), највиши попречни нагиб

уличних тротоара и пешачких стаза управно на правац кретања износи 2%, као што треба избегавати различите нивое пешачких простора, а када је промена неизбежна, савладавати је и рампом поред степеништа.

2.7. Мере енергетске ефикасности објеката

При пројектовању и изградњи објеката, у циљу повећања енергетске ефикасности обавезна је примена одговарајућих прописа за уштеду енергије и топлотну заштиту, енергетски ефикасних технологија, енергетски ефикасних материјала, система и уређаја, што треба да доведе до смањења укупне потрошње примарне енергије, а у складу са прописима из ове области, Правилником о енергетској ефикасности зграда („Сл. гласник РС“, бр. 61/11) и Правилником о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда („Сл. гласник РС“, бр. 69/12, 44/18 – др. Закон и 111/22) и др.

Опште мере за унапређење енергетске ефикасности: рационална употреба квалитетних енергената и повећање енергетске ефикасности у производњи, дистрибуцији и коришћењу енергије код крајњих корисника енергетских услуга, рационално коришћење необновљивих природних и замена необновљивих извора енергије обновљивим где год је то могуће, подизање нивоа свести крајњих корисника о енергетској ефикасности.

3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

3.1. Локације за које је обавезна израда урбанистичког пројекта и пројекта парцелације, одн. препарцелације

Планом се одређује обавезна израда урбанистичког пројекта за урбанистичку зону А у којој је планирана детаљна намена привредних и комерцијалних делатности које су дозвољене као компатибилна намена, а као ближа разрада локације.

Планом се одређује обавезна израда пројекта парцелације, одн. препарцелације за:

- јавне површине у оквиру плана по указаној потреби ради формирања грађевинске парцеле за површине јавне намене,
- делове катастарских парцела бр. 931, 898 и 4634/1 све КО Глободер како би се издвојили делови који су опредељени за остале намене.

3.2. Општи урбанистички услови за парцелацију, регулацију и изградњу

Правилима уређења и грађења у Просторном плану града Крушевца („Сл. лист града Крушевца“, бр. 4/11) дефинисана је врста и намена објекта који се могу градити у привредно радној зони, као и правила која се примењују на пољопривредном земљишту.

3.2.1. Општи услови парцелације

Грађевинска парцела јесте део грађевинског земљишта, са приступом јавној саобраћајној површини, која је изграђена или планом предвиђена за изградњу.

Уколико грађевинска парцела нема директан приступ на јавну саобраћајницу, може имати колски прилаз са друге парцеле који је минималне ширине 5,0м.

Грађевинска парцела има по правилу облик правоугаоника или трапеза. Изузетак може бити у случају када то подразумева постојеће катастарско, одн. имовинско стање, постојећи терен или тип изградње.

Минимална површина парцеле и минимална ширина парцеле за планирану намену, а према типологији градње, дефинисане су овим планом.

Уколико грађевинска парцела има неправилан облик, пресек грађевинске линије и бочних граница парцеле представља минималну ширину парцеле (фронт према улици).

3.2.2. Општи услови регулације

Регулациона линија и појас регулације

Регулациона линија јесте линија разграничења између површине одређене јавне намене и површина предвиђених за друге јавне и остале намене.

Регулациона линија јавног пута је основни елемент за утврђивање саобраћајне мреже.

Насељска (примарна и секундарна) мрежа инфраструктуре поставља се у појасу регулације.

Грађевинска линија и положај објекта на парцели

Положај објекта на парцели дефинише се грађевинском линијом у односу на:

- регулациону линију,
- бочне суседне парцеле и
- унутрашњу суседну парцелу.

Грађевинска линија јесте линија на, изнад и испод површине земље и воде до које је дозвољено грађење основног габарита објекта.

Све грађевинске линије у границама парцеле морају бити постављене тако да:

- не ометају функционисање објекта на парцели,
- не ометају формирање инфраструктурне мреже на парцели и
- не угрожавају функционисање и статичку стабилност постојећих објекта на суседним парцелама.

Грађевинска линија подземних етажа или објекта може се утврдити и у појасу између регулационе и грађевинске линије надземних етажа, као и у унутрашњем дворишту изван габарита објекта, ако то не представља сметњу у функционисању објекта или инфраструктурне и саобраћајне мреже. Подземна грађевинска линија не сме да прелази границе парцеле. Она се дефинише посебно уколико се не поклапа са грађевинском линијом приземља.

Подземне и подрумске етаже могу прећи задату грађевинску линију до граница парцеле, али не и регулациону линију према јавној површини.

Стопе темеља не могу прелазити границу суседне парцеле.

Положај објекта на парцели која има индиректну везу са јавним путем, преко приватног пролаза, утврђује се према правилима дефинисаним за одговарајућу намену и тип изградње.

3.2.3. Општи услови изградње

Планом је дефинисана изградње објеката, у оквиру грађевинског земљишта намењеном осталим наменама у оквиру урбанистичке зоне А, за детаљну намену - привредне делатности

Привредна делатност подразумева објекте намењене различитим производним делатностима које су обично технолошки повезане, организоване у комплексе са производним, прерађивачким и/или дистрибутивним погонима, као и складишта, магацине и остале објекти у функцији основне делатности. Дозвољене су све групе делатности, осим оних које угрожавају људе и животну средину (земљиште, ваздух, воду).

На грађевинским парцелама са наменом привредне делатности могу се градити помоћни објекти и то: гараже, оставе, портирнице, надстрешнице, тремови и сл., чија површина улази у максимални индекс заузетости на парцели.

Дозвољена је изградња посебних објеката који се не урачунавају у бруто развијену грађевинску површину, као што су: димњаци, торњеви и сл. Посебни објекти се позиционирају на грађевинској парцели (комплексу) у оквиру грађевинских линија.

Објекти могу имати подрумске или сутеренске просторије ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. Дубину и начин фундирања обавезно ускладити са карактером тла.

Индекс заузетости

40%

Спратност и висина објекта

П+2.

Максимална висина објекта привредних делатности је 18м.

Максимална висина рекламних стубова је 30м.

За објекте у функцији технолошког процеса и у функцији производње се може утврдити и већа спратност и висина, као и за димњаке, торњеве и сл.

Уколико су виши од 30м неопходно је прибавити мишљење и сагласност институција надлежних за безбедност ваздушног саобраћаја.

Изградња рекламних паноа или стубова, стубова са рефлекторима и сл. мора бити у складу са условима надлежних предузећа који се односе на дозвољену висину и обележавање. Посебни објекти постављају се тако да не представљају опасност по безбедност.

Зелене површине

Минимални проценат зелених површина износи 20%.

Посебан је услов да се у северном делу обухвата плана, на садашњим катастарским парцелама бр. 9189, 9190, 9191 и 9238 све КО Кукљин формира зона заштитног зеленила, тзв. „бафер“ зона према заштићеном подручју Специјалног резервата природе „Осредак“. Услови за ову зону су дати у делу 2.4. *Услови за уређење зеленила.*

Зеленило у оквиру грађевинске парцеле са наменом привредних делатности има заштитну улогу и чине га компактни засади листопадне и четинарске вегетације. Зеленило је пожељно уз границе комплекса у ширини која задовољава основну заштитну и естетску функцију.

Зеленило се као намена сматра компатибилним свим осталим наменама.

Слободне површине

Површине које нису заузете изградњом објеката и зеленим површинама планиране су за манипулативне и саобраћајне површине, паркинг простор, интерне саобраћајнице, пешачке комуникације, депое сепарације шљунка и грађевинског материјала на отвореном, места за контејнере и остале површине неопходне за функционисање објеката на грађевинској парцели.

Површина парцеле

Минимална величина парцеле је 1.500m^2 .

Минимална ширина парцеле је 30м.

Могућа је изградња и на грађевинској парцели чија је површина и ширина мања 10% од минималне површине парцеле или ширине фронта парцеле дате планом са 10% мањим индексом заузетости, спратности П+2 и минималним процентом зелених површина у директном контакту са тлом од 20%.

Положај објеката на парцели

Објекти привредних или комерцијалних делатности се постављају на парцели као слободностојећи, а могу се груписати и надовезивати на различите начине у зависности од функционалних и организационих потреба.

Грађевинска линија

Растојање између регулационе и грађевинске линије за нове објекте је планом утврђено на најмање 5,0м према јавној саобраћајници.

Растојања грађевинске линије у односу на регулациону линију и границе грађевинске парцеле су дата у графичком прилогу *бр. 3 Регулационо нивелациони план*.

У простору између регулационе и грађевинске линије могу се поставити од објеката: портирница, информациони и контролни пункт, рекламни стуб и сл., као и површине намењене паркирању као отворени паркинг простори.

Међусобна удаљеност објеката

Минимално растојање од бочних и задње границе парцеле је $1/2$ висине вишег објекта, али не мање од 3,5м.

Међусобно растојање између објеката је минимално $1/3$ висине вишег објекта, али не мање од 4м.

Кота приземља

Кота приземља објеката одређује се у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта.

Кота приземља нових објеката на равном терену не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута,

Изградња других објеката на истој грађевинској парцели

На истој грађевинској парцели дозвољава се изградња више објеката, исте или компатибилне намене.

Услови за реконструкцију и доградњу постојећих објеката

Постојећи објекти који се реконструишу, дограђују и сл. морају да испуњавају услове за изградњу утврђене овим планом.

На постојећим објектима се могу изводити све интервенције потребне за боље функционисање, унапређење и осавремењавање објеката.

Паркирање

Паркирање се обезбеђује на следећи начин:

- За паркирање возила за сопствене потребе (путничких и теретних возила, као и машина), власници објеката привредних делатности обезбеђују простор на сопственој грађевинској парцели, тако да је број паркинг места једнак броју 50% радника из прве смене.
- За паркирање возила за сопствене потребе власници објеката комерцијалних делатности обезбеђују простор на сопственој грађевинској парцели за смештај возила, како теретних, тако и путничких и то једно паркинг место или једно гаражно место на 70м² корисне површине пословног простора.
- Паркирање је могуће и у гаражама, уколико за тим има потребе. Површине гаража које се планирају надземно на грађевинској парцели урачунавају се при утврђивању индекса заузетости (ИЗ).
- У зависности од технолошког процеса објеката потребно је организовати и манипулативне површине.

Одводњавање површинских вода

Површинске воде са једне грађевинске парцеле не могу се усмеравати ка суседним грађевинским парцелама, већ према регулисаној атмосферској канализацији или регулисаном Глободерском потоку.

Архитектонско обликовање

Објекте градити од чврстих савремених материјала уколико њихова намена не захтева супротно, уз поштовање прописа и норматива за изградњу ове врсте објеката.

Кровове је могуће извести као равне или као косе, једноводне или вишеводне максималног нагиба 45°. Врсту и облик крова прилагодити намени објекта и обликовним карактеристикама окружења.

Ограђивање грађевинских парцела

Зидане и друге врсте ограда постављају се тако да сви елементи оgrade (темељи, ограда, стубови оgrade и капије) буду на грађевинској парцели која се ограђује.

Врата и капије на уличној огради не могу се отворати ван регулационе линије.

Грађевинске парцеле за објекте привредних делатности се ограђују, како из безбедоносних разлога, тако и уколико је ограђивање неопходно због технологије производног процеса. Грађевинске парцеле се могу оградити транспарентном оградом или изузетно зиданом оградом висине до 2,2м.

Грађевинске парцеле за објекте комерцијалних делатности се ограђују, ако за то постоји потреба из безбедносних разлога. Могу се оградити транспарентном оградом или изузетно зиданом оградом висине до 2,2м.

Постављање контејнера за одлагање смећа

Није дозвољено планирање и уређивање површина за отворене депоније, већ је неопходно предвидети посебне просторе за сакупљање, примарну селекцију и одношење комуналног и индустријског отпада.

Обезбеђивање контејнера за одлагање смећа реализовати у складу са нормативима и то: 1 контејнер на 500м² корисне површине пословног простора.

Контејнере сместити у оквиру грађевинске парцеле, у габариту објекта или изван габарита објекта.

Фазност изградње

Могућа је фазна градња.

Инжењерско геолошки услови за изградњу објеката

У фази израде техничке документације, у зависности од врсте и класе објекта, израдити Елаборат о геотехничким и геомеханичким условима изградње.

Процена утицаја на животну средину и технолошки пројекти

Израда технолошког пројекта и студије процене утицаја на животну средину је потребна за објекте за које је то прописано законом.

Врсте и компатибилне намене објеката

На грађевинским парцелама са привредним делатностима, а у оквиру дозвољеног индекса заузетости парцеле, дозвољава се компатибилна намена.

Компатибилна намена је комерцијална делатност која подразумева различите облике пословања. Ови објекти могу бити главни (на посебној парцели) или пратећи уз објекат/те привредне делатности.

Објекти компатибилне намене могу бити изграђени у оквиру комплекса објеката привредних делатности или на посебним грађевинским парцелама на којима ће бити заступљена само ова намена.

Компатибилна намена у оквиру комплекса објеката привредних делатности може бити у оквиру објекта или као самостални објекат на парцели.

Уколико се гради објекат компатибилне намене на посебној грађевинској парцели користе се сви урбанистички услови дефинисани за детаљну намену привредних делатности.

Врста и намена објеката чија је изградња забрањена

Забрањена је изградња објеката и извођење радова на простору предвиђеном за заштитне појасеве, односно не могу се градити објекти и вршити радови супротно разлогу због којег је појас успостављен.

Објекти чија је изградња забрањена су сви они објекти за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, а за које се у прописаној процедури не обезбеди сагласност на процену утицаја објеката на животну средину.

Услови за прикључење објекта на мрежу комуналне инфраструктуре

Према условима утврђених Планом у делу 2.2. *Урбанистички услови за уређење и изградњу јавних површина, инфраструктуре и зеленила са пописом парцела* и условима надлежних органа, организација и предузећа.

Изградња у односу на инфраструктурне коридоре

У свему се придржавати услова надлежних органа, организација и надлежних предузећа којима је одређена могућност изградње.

4. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

4.1. Примена плана

Свака изградња објеката и извођење грађевинских и других радова у оквиру грађевинског земљишта мора бити у складу са правилима уређења и правилима грађења прописаних овим Планом.

4.2. Израда урбанистичких пројеката

Урбанистички пројекат се израђује у складу са законом и на захтев инвеститора за потребе урбанистичко-архитектонског обликовања површина јавне намене и урбанистичко архитектонске разраде локације.

4.3. Израда пројеката парцелације и препарцелације

Пројекти парцелације, односно препарцелације се израђују у складу са Законом ради формирања парцела, а према захтеву корисника простора и урбанистичким условима за парцелацију.

Делови катастарских парцела бр. 931, 898 и 4634/1 све КО Глободер које се налазе у обухвату плана предвиђене су за парцелацију, како би се издвојили делови који по усвајању плана неће бити опредељени за површине јавне намене.

За катастарске парцеле које се у евиденцији Републичког геодетског завода у Служби за катастар непокретности воде у врсти пољопривредног, водног, шумског или осталог земљишта, а овим планом су предвиђене за грађевинско земљиште, може се вршити парцелација или препарцелација у складу са другим одредбама овог плана и под условима прописаним законом за грађевинско земљиште.

Ови пројекти парцелације, односно препарцелације, у складу са чланом 13. Закона о планирању и изградњи сматрају се урбанистичко-техничким документима којима се спроводи план и није потребно доносити друге одлуке органа који је донео план или прибављати посебне акте органа локалне самоуправе.

4.4. Графички прилози

Саставни део Плана су следећи графички прилози:

0. Ши́ра ситуација на орто-фото подлози
1. Постојећа намена површина
 - 1а. Преглед власника катастарских парцела у обухвату плана
2. Планирана намена површина
3. Регулационо нивелациони план
4. План површина јавне намене са аналитичко геодетским елементима
5. Синхрон план инфраструктуре

4.5. Прибављање земљишта у јавну својину

Земљиште које је овим планом опредељено као површина јавне намене, а које није тренутно у јавној својини, биће прибављено у поступку експропријације или разменом са власницима којима се део земљишта који је тренутно у јавној својини додељује ради формирања грађевинске парцеле, а све у складу са посебном одлуком органа локалне самоуправе који је овај план и донео.

4.6. Ступање на снагу плана

Овај План ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу града Крушевца“.